

DARBININKAS

XLI NR. 9

680 BUSHWICK AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

PENKTADIENIS - FRIDAY, VA SARIS - FEBRUARY 3, 1956

Redakcija ... GLenmore 5-7281
Administracija GLenmore 5-7068

10 CENTŲ

ANTHONY EDENAS
EISENHOWERIO SVEČIAS

Ką sutarė ir ko nesutarė du vakarų didieji

Prezidentas Eisenhoweris ir min. pirm. Edenas nuo pirmadienio svarstė einamosios politikos reikalus. Pranešta, kad buvo aptariami tokie klausimai:

★ Tarp Izraelio ir Arabų į demilitarizuotą zoną pasiūsti JT kariuomenę.

Tą mintį buvo išskėles min. Lloydas. Jai viešai buvo pritaręs ir Adlai Stevensonas. Bet konferencijoje ji nerado pritarimo. Jai nepritarė taip pat Izraelis nei Arabai. Tebuvo sutarta neprileisti tarp Izraelio ir Arabų karo.

★ Atominė bombų kontrolė — į anglų sutikimą, kad tam tikra kontrolė galėtų būti pripažinta, amerikiečiai nurodė, kad prieš tai reikia turėti užtikrintą saugumą.

PREZIDENTO EISENHOWERIO IR MIN. PIRM. EDENO KONFERENCIJA BAI GESI

★ Atleisti varžtus prekybai su raudonąja Kinija.

Tam palanki Anglija. Siūlė kontrolę sumažinti palaipsniui iki to kaip su Sovietų Sąjunga ar jos satelitais. Amerika čia nenumato ka nors dabartiniu metu keisti. Praktiškai ji pati neprekiuoja, bet ji užmerkia akis, kaip su raudonąja Kinija prekiauja 14 jos sąjungininkų.

★ Raudonosios Kinijos priėmimas į Jungtines Tautas. Nieko nesutarta. Tik aiškėjo, kad spaudimas šiemet būsis didesnis priimti Kiniją į JT. Iš kitos pusės Amerikos nepalankumą gali stiprinti dar daugiau paskutinis raud. Kinijos ministerio pirmininko grasinimas pasiimti Formozą po grindiniu perversmu arba kare.

bus pasipriešinta ir nuo jos atgrasinta.

Čia jau aiškūs išspėjimas kom. Kinijai. Iš kitos pusės pareikštas pasiryžimas kalbėtis su Sovietais dėl baimės ir nesaugumo pašalinimo iš pasaulio.

VIENU VEIDU ŠYPSOSI, KITU GRASINA

Kom. Kinijos min. pirm. Chou En-lai atmetė kalboje per radiją Amerikos reikalavimą, kad kom. Kinija atsiskaitytų nuo karo priemonių savo pretenzijom siekti. Jis pareiškė, kad Formozos prijungimo sieks pagrindine veikla, jei tai bus galima. O jei ne — tai karo priemonė.

I tokį grasinimą žiūrėta kaip į antrą Maskvos politikos veidą. Kai Chruščiovas barstė pagyrimus Eisenhoweriui, Ede-nui, Faure, tai tuo pačiu metu Kinija prabyla grasinimais.

Chruščiovas apsislato savo draugais

Maskvos radijas pranešė, kad atleistas iš vidaus reikalų ministerių gen. S. N. Kruglovas. Jo vietoj paskirtas N. Dudorov.

Kruglovas anksčiau buvo višų Sovietų konc. lagerių viršininkas, nuo 1940 vidaus reikalų viceministeris. Visose Stalino konferencijose su Rooseveltu (Teherane, Jaltaje, Potsdame) saugojė didžiulius, už tai buvo Anglijos ir Amerikos medaliais apdovanotas. Nuo 1946 buvo vidaus reikalų ministeris. Paskutiniu laiku iš jo ministerijos buvo išimta slaptoji policija ir atiduota Serovui.

Kruglovas buvo laikomas Molotovo draugu. O dabar paskirtasis Dudorovas vakaruose nieku nežinomas, tik žinia, kad jis esąs Chruščiovo draugas.

Ispėjo agresorius Azijoje ir Europoje

Po trijų dienų konferencijos prez. Eisenhoweris ir min. pirmininkas Edenas paskelbė komunikatą ir deklaraciją. Komunikate išdėstyta, kas konferencijoje sutarta:

★ Europoje bus palaikoma Nato sistema; siekiama Vokietijos sujungimo, nes be Vokietijos sujungimo neįmanoma pastovi taika; vakaru Vokietijos vyriausybė viena turi teisę kalbėti visų vokiečių vardu; pasikėsimas prieš Berlyną bus laikomas pasikėsimu prieš "mūsų karines jėgas ir prieš mus pačius".

★ Viduriniuose rytuose pasisako už sugyvenimą tarp Izraelio ir Arabų esamose sienose, kurias Amerika ir Anglija papildomai garantuoja; žada šiom tautom pinigine pagalba; išpėja, jog bus imtasi priemonių, jei pasikartos smurtas; atsakomybę už įtėpimą ir karo pavojaus didinimą suveda sovietiniam blokui, kuris gabena ginklus į Egiptą.

★ Tolumuosiuose Rytuose žada pagalbą taikingom tautom; išpėja, kad bet kuriai subversyvinei veiklai ir jėgai

Mendes - France liko be portfelio

Prancūzijos parlamentas vasario 1 pareiškė pasitikėjimą naujai vyriausybei, kurią pristatė Guy Mollet, socialistų partijos sekretorius. Vyriausybė yra socialistai ir radikalai ministeriai. Tačiau pasitikėjimas buvo pareikštas tvirtas — už 420, prieš 71, ir 83 susilaikė. Už balsavo socialistai, radikalai, komunistai, daugumas MRP ir kt. Prieš — poujadistai, susilaikė daugiausia ūkininkų ir nepriklausomųjų atstovai.

Mollet savo būsimą politiką susakė taip, kad ji kuo mažiausiai gsdintų kitas vidurio grupes, kurių palankumą jis

nori turėti: Alžiras liks neatidajijama Prancūzijos dalis; bus siekiama Rytų ir Vakarų naujos konferencijos; bus siekiama nusiginklavimo ir Europos saugumo; bus siekiama Vokietijos sujungimo laisvų rinkimų keliu.

Mendes-France naujoje vyriausybėje yra tik ministeris be portfelio. Jau dabar jis atsiliepė, kad vyriausybė tenkinis tik pusiau priemonėm.

Maskvos provokacijos Norvegijoje

Norvegai suėmė sausio 31 sovietinių 14 žvejų laivų. Rusai žvejoj Norvegijos vandenyse, prie kranto per 3 mylias, kur yra daug žuvies. Norvegijos atstovas Maskvoje protestavo.

MASKVA GINASI

Maskva aiškinasi, kad rusų laivai nebuvo įplaukę į Norvegijos vandenį. Reikalauja sumtuosius laivus paleisti.

Norvegai papildomai aiškina, kad rusų laivų buvę apie 75. Kai tik norvegų kariniai laivai juos iškraustydavo už keturių mylių ribos, jie vėl sugrįždavo.

Norvegijos vyriausybė sušaukė specialų posėdį tam reikalui.

JOHN NEPALEIDŽIA

Parbėgęs iš rytų Vokietijos buv. Vokietijos saugumo viršininkas Otto John sėdi Vokietijoje kalėjime. Jo draugu pastangos paleisti jį už užstatą buvo atmetos. Saugumo pareigūnai netiki jo aiškinimu, kad jis buvo bolševikų pagrobtas. Įtaria, kad jis bus išdavęs valstybės paslapčių. Įtaria, kad grįžęs į Vokietiją jis norėjęs toliau bėgti į kitą vakarų valstybę, su kuria jis palaikęs artimus ryšius. Dėl to ir nepaleidžia.

EUROPOJE ŠALČIAI

Visą Europą ištiko šalčiai. Šiaurės Švedijoje temperatūra nukrito iki 64 laipsnių Fahrenheito žemiau nulius. Anglijoje, pranešama, du namai sugriuvo, neatlaikę sniego ant stogo. Maskvoje šaltis iki 36 Fahrenheito žemiau nulius. Mokyklos uždarytos. Tokios šalčio žiemės ten nebuvo nuo 1941, kuri sušaldė Hitlerio kariuomenę prie Maskvos. Varšuvę sustabdė susisiekimas, ir daug žmonių nugalbenta į ligonines su nušalusiomis nosimis, pirštais, ausimis.

NGERIOJE negrės pasirodusios sutikti Anglijos karalienė Elzbieta II, kuri su savo vyru lanko Afrikos domisijas.

Lietuvoje maldaknygė ir kalendorius

Miuncheno "Katholische Kirchenzeitung" Nr. 4, 1956. I. 22, rašo:

Po didelių sunkumų galėjo dabar Kauno katalikiškoji leidykla išleisti naują kalendorių ir maldaknygę.

62-ju puslapių kalendoriuje yra pažymėtos visos šventųjų šventės. Puslapių krašte turėjo būti nurodytos komunistinės šventės ir istorinės pasaulinio komunizmo datos. Tautinės lietuvių šventės ir pasninkai negalėjo būti minimi. Kalendoriuje patalpintas platus liturginis metų aprašymas, įvairios pamaldumo pratybos, maldos pasirošti gerai mirčiai ir laidotuvių nurodymai, dalyvaujant kunigui ir be jo. Maldaknygėje yra visos nuo šimtmečių Lietuvoje prigijusios maldos. Ir žinoma bažnytinė giesmė "Marija, Marija, skaisčiausia lėlija", kadaise Lietu-

voje buvusi antruoju tautiniu himnu, yra atspausdinta dabar naujai išleistoje lietuvių katalikų maldaknygėje.

★ Popiežiaus Pijaus V bulė, kuria buvo ekskomunikuota Anglijos karalienė Elzbieta 1569, dabar parduota Londone už 522 dol.

★ Maskvos radijas pranešė, kad rusų ekspedicija į pietų ašigali susidūrusi su klūtim — esa iš laivų sunku išskauti medžiagas, nes ledas įlūžtas. Amerikos ekspedicija jau savo bazėse įsitvirtino ir pirmyn varosi traktorais.

★ Kanada nutarė kom. Kinijos pripažinimą atidėti.

★ Kanados statistika gyven-tojų priskaito jau 16 mil.

★ Westinghouse Corp. darbininkų streikas eina jau 110 dienų.

★ Jugoslavijoje drebėjo žemė. Daug nuostolių, bet žmonių nežuvo.

★ Vliko pirmininkas J. Matulionis ketvirtadienį išvyko į Torontą ir pirmadienį keliauja į Europą.

ERZA TAFT BENSON, žemės ūkio sekretorius, Čičagos skerdyklose. Jis nori išskirti kiaušienos kainas be valstybinio primokėjimo. Bet amerikiečiai nenori riebiėti riebiaja kiaušiena.

Eisenhowerio ir Edeno deklaracija

Atskiroje Eisenhowerio ir Edeno pasirašytoje deklaracijoje išskeliami principiniai skirtumai tarp laisvojo pasaulio ir Sovietų, tarp tų, kurie "tiki, jog žmogus yra kilęs iš Dievo ir jo paskyrimas yra Dievas, ir tų, kurie laiko žmogų mašina valstybės tikslam".

Laisvojo pasaulio principai:

1. Kadangi mes tikime, kad valstybė egzistuoja žmogaus gerovei ir ne žmogus valstybės gerovei, tai mes laikome žmonių teise pasirinkti sau valdymosi formą.

2. Amerika ir Anglija paremia visų tautų nepriklausomybės norą, jei tik jos gali nepriklausomai valdytis. Per dešimtį metų nepriklausomybė atgavo apie 600 milijonai žmonių, remiami Anglijos ir Amerikos.

3. Politinės nepriklausomybės nepakanka. Amerika ir Anglija rėmė ir teberemia jas ūkiškai.

4. Tos pažangos metu kaip tik Sovietiniame bloke buvo prievarta pavergti milijonai žmonių, įvairių rasų, tikėjimų, tautybių.

"Tik vienoje Europoje 100 milijonų žmonių, tarp kurių buvo dešimt nepriklausomų valstybių, yra priversti prieš savo valią dirbti sovietinės komunistinės valstybės garbei ir didybei... Būtų iliuzija tikėti kad savo užsienių politinėje ir ūkinėje veikloje Sovietų valdovai atsižvelgė į teises kitų tautų, kaip jie neatsižvelgia į žmones, kuriuos jau valdo. Kiekviena laisva tauta, kuri

būtų paveikta grasinimu, pažadais, įkalbėjimais prisilimi komunizmą, praras savo nepriklausomybę ir jos gyventojai neteks savo teisių ir laisvių.

5. Penkiasdešimt valetvėjų yra jau susijungę ginti savo laisvėm.

6. Tačiau Amerika ir Anglija neprileidžia minties minėtają vergiją šalinti jėga.

TRUMANAS PRITARĖ EISENHOWERIO ATSAKYMUI

Buv. prez. Trumanas, paklaustas, ką jis manas apie prez. Eisenhowerio atsakymą Bulganinui, pareiškė: "Manau, kad tai geriausias dalykas, kurį jis yra padaręs užsienių reikalų politikoje nuo to laiko, kai jis yra Baltuosiuose Rūmuose".

SAARAS NORI PRIE VOKIETIJOS GRĮŽTI

Saaro parlamentas 84 balsais prieš 2 (komunistus) pasisakė už prisijungimą prie Vokietijos. Pasisakė taip pat už dabartinius ūkinius ryšius su Prancūzija.

Prel. Krupavičiui,

buvusiam Vliko pirmininkui, daug nusipelnusiam Lietuvai ir katalikų visuomenei, išvykstantiems atgal į Europą, New Yorko krikščionys demokratai, vasario 5, sekmadienį, 6 val. vak. Maspeth, Atsimainymo parapijos salėje, 64—25 Perry Avenue, ruošia atsisveikinimo pobūvį.

BALTOJI KARALIENĖ IŠ ANAPUS DIDŽIŲJŲ VANDENŲ

Apie baltąją karalienę skelbė Nigerijos valdovai savo juodiems valdiniam, laukdami jos atsilankant sausio 28.

Toji karalienė tai Anglijos Elzbieta, kuri su savo vyru ir gausiais palydovais išvyko lankyti Afrikoje savo kolonijas. Didžiausias Anglijos kolonijos, kuri yra keturis kartus dides-

nė už pačią Angliją ir turi apie 31 mil. gyventojų.

Ne tik didžiausia, bet gal ir turtingiausia. Turtai prekybai per ilgą laiką pasikeitė. Prieš 250 metų Bristolio ir Liverpolio pirkliai pralobė, gabendami iš Nigerijos vergus ir juos pardavinėdami Amerikoje. Dabar jie gabena iš ten palmių aliejų ir dirba iš jo mulius, margarina. Gabena iš kasyklų anglis anglų laivam, o iš Nigerijos cino pietų Valijos fabrikai dirba konservų dėžutes...

Ar galima gelbėtis nuo atominė bombų

Atstovų Rūmų vienoje komisijoje atominės energijos komisijos narys dr. W. F. Libby pasakojo apie apsigalvojimo galimybes nuo sprogišios atominės ar vandenilinės bombos. Tarp bombos žybtelėjimo ir jos karščio bei atominio dalelių veikimo yra keliasdešimt sekundžių tarpas. Per tą laiką žmogus dar gali išsigelbėti, jei išnaudos slėptuvę.

Jei sprogs 10 megatonų (10 mil. tonų dinamito stiprumo) bomba už 18 mylių, tai dar yra apie 80 sekundžių pasislėpti. Už 15 mylių jau gali apdeginti, o už 12 mylių 85% žmonių, kurie bus, sakysim, plytiniame name, bus žuvę.

MRS. IVA IKUKO, 39 metu, Amerikoje gimusi japonė, kuri praėjusio karo metu iš Japonijos per radiją agitavo JAV karis pasiduoti, atsėdėjusi 6 metų kalėjime (Alderson, W. Va.) deportuojama į Japoniją.

FRONTO BIČIULIŲ SUVAŽIAVIMAS WATERBURYJE. Viršuje: prezidentas, iš kairės į dešinę: Pr. Paulikonis, J. Baužys, dr. J. Girnius, R. Babarskaitė ir Bajalytė. V. Vaitiekūnas daro politinį pranešimą.

LIETUVIŲ FRONTO BIČIULIAI BUVO SUVAŽIAVĘ Į WATERBURY

Sausio 21 ir 22 dd. Waterburyje įvyko rytinių Amerikos pakraščiu Lietuvos Fronto Bičiulių suskrydis, rengtas pačių waterburiečių ir praėjus entuziazmo ženkles.

POŠĖDŽIAI

Pats suskrydis prasidėjo šeštadienio popietėje senojoje parapijos mokykloje konferencija. Klebonui kun. J. Valantiejiui atkalbėjus invokacija iš klausyti du pranešimai. Vienas apie tarptautinę padėtį (referentui negalėjus atvykti, jo pranešimą skaitė A. Pocius), koreferentas LL Komiteto narys V. Vaitiekūnas. Antras pranešimas, padarytas J. Brazaičio, lietuvių L. Fronto Bičiulių organizacinius klausimus ir vidaus padėtį. Diskusijose iškelta įvairių klausimų bei sumanymų.

Konferencija pasveikino gen. konsulas J. Budrys, LLK pirmininkas V. Sidzikauskas. Vienybės sąjūdžio atstovas Vlike J. Pažemėnas, Waterburio Alto pirmininkas V. Aleksis, iš Europos prof. Z. Ivinskis, Detroito bičiulių pirmininkas dr. V. Majauskas.

Vakare naujoje parapijos salėje įvyko linksmavakaris.

Salė buvo ka tik atremontuota, naujai perdažyta, išlaikytos grindys; darė labai gražų ir jaukų išpūdi. Tokios gražios parapijos salės daug kas galėtų pavydėti. Čia buvusių waterburiečių gražiai parėngtų stalai bendrai vakarienei, kuria malda pradėjo kleb. kun. J. Valantiejius. Publika pilna, tiek, kiek gali sutalpinti stalai. Sienos išdekoruotos aktualiais humoristiniais paveikslais. Patį programą pagrįsta humoru, skaitytas "Skersvėjis" — humoristinis laikraštis. Aktorius Vitalis Žukauskas davė įdomią ir plačią humoristinę programą, paskaitė eilę suvaizdino "Vliko posėdį".

Vakarienei pasibaigiant, dr. V. Šmulskšys Fronto Bičiulių centro valdovai įteikė 1500 dolerių

sudaryti pradžia fondo kultūriniais reikalais. Savo sumanymą dr. V. Šmulskšys išskėlė dar posėdyje ir ta pačia diena tik vienu waterburiečių jau buvo minėta suma sudėta. Pirmasis šimta dolerių paaukojo pats klebonas kun. J. Valantiejius.

Vakaras baigėsi linksmiais šokiais.

Sekmadienį sausio 22 d., 11 val. parapijos bažnyčioje buvo pamaldos už žuvusius laisvės

kovotojus; laikė kleb. kun. J. Valantiejius, pamokslą pasakė kun. St. Yla.

Tuoju po pietų Fronto Bičiulių dalyvavę posėdžiuose, vėl buvo susirinkę trumpam pasitarimui, kur priimtos rezoliucijos, o 3 val. p. p. parapijos salėje įvyko

laisvės kovotojų pagerbimo aktas.

Didžioji parapijos salė prisirinko pilnutele. Po trumpo J. Brazaičio įvedamojo žodžio, aktorius Henrikas Kačinskis paskaitė VI. Proščūnaitės eilėraštį "Vienos šalies legenda", kuris sudarė foną tolimiesiam minėjimui. Pradžioje prisiminta pirmoji bolševikų okupacija. Vaizdas iš 1941 metų sukilimo (paruošė dr. A. Damušis) skaitė J. Gelumbauskas; iš po grindinės spaudos prieš nacius (paruošė dr. K. Ambrozaitis) skaitė J. Brazauskas. Pirmoji akto dalis baigta Audronės

Gaigalaitės (iš Philadelphiajos) gražiomis dainomis. Reikia pasidžiaugti šios jaunos solistės daroma didele pažanga. Jos dainos buvo itin šiltai sutiktos ir palydėtos karštais plojimais. Akomponavo A. Kecalaitė.

Antroji dalis skirta dabartinei sovietų okupacijai. A. Zemaitytis perskaitė partizanų kelia (pagal Daumanto knygą "Partizanai už geležines uždangas"). E. Marijošaitė Liūdna. Nastės istorija (pagal Daumanto knygą), iš partizanų statuto ištraukas; perskaitė E. Marijošaitė ir V. Skladaitis. Kun. K. Balčys papasakojo savo pergyventus vaizdus iki 1947 metų.

Partizanų poeziją deklavo aktorius Henrikas Kačinskis. Minėjimas baigtas bendrom partizanų dainom: Pražydo jazminai po langu ir Aš verkiau...

Pats laisvės kovotojų pager-

AR LAISVĖS KOMITETAS YRA TALKOS TARNYBOJ?

T. Žiburiai vedamajame sausio 19 atsiliepia dėl tautininkų grupių sukurtu nauju "laisvimo veiksmo", pasivadavusio "Lietuvos nepriklausomybės talka", pareiškimu. Viename iš jų "Talka" skelbia:

"Yra galingų pajėgų, susirūpinusių vergovėn patekusiomis tautomis. Jos yra ir Lietuvos laisvės švyturys. Su jomis bendrai rengti Lietuvos vergovės parčių traukti yra patikimiausias kelias mūsų Didžiajai pareigai atlikti".

Tokis pareiškimas primena "T. Žiburiam" 1941 metus, kada kai kurie politikai skelbė, jog Lietuva nepervalanti pati viena nieko daryti, bet turinti išjungti į "Naujosios Europos kūrimą"... Valstybių žvalgybos visada esančios susirūpinusios žiniomis apie padėtį krašte, ir laikraštis nuogaštėja, kad "Talka", kuri taip supranta savo uždavinius, kartais iš "talkos" nevirstų "tarnyba". O tikrasis lietuvių kelias esąs — "stebėti galingų pajėgų" politikos linija, sugestijonuoti posūkius ir tezes, kurios mūsų reikalą daugiau išskeltų bei aktualintų, bet nesiremti nei

SPAUDA

viena "galinga pajėga", nors ir palankiausia, nes kartais gali susidaryti situacija, kad nebektų jokio pagrindo tolimesnei veiklai".

Esamom sąlygom tai daugiau teorinis svarstymas. Praktinis klausimas jau išskeltas to paties laikraščio kitame puslapy "Lietuviškuose apmąstymuose". Iš jų patiriame, kad Laisvosios Europos Komiteto informacijos skyriaus lietuvių sekcijos vedėjas (V. Rastenis) tarnybiniu keliu gaunamas žinias panaudoja tik vienam Clevelando laikraščiu "Dirvai". Ne visiem lietuvių laikraščiam, o tik savo partijos organui.

Prie tos informacijos tenka pridėti, kad paskutiniu laiku ta medžiaga biuletenio forma imta siuntinėti ir kitiems laikraščiam. Ji gali būti naudinga.

FORDO MAŠINŲ PARDUODAMA DAUGIAUSIA

Ford Motor bendrovė praneša, kad 1955 m. buvo didžiausias Amerikoje ir visame pasaulyje Ford V-8 pardavimas. Per 11 mėnesių parduota 1,241,742 Fordo V-8 automobiliai.

Tas parodo, kaip yra įvertinama šios rūšies Fordo mašinos. Jokia kita automobilių firma negali pralenkti panašaus Fordo išpardavimo.

Aštuonių cilindrių Fordas, pradėtas gaminti 1932 m., išaugo į milžiną, kuriam nėra lygaus.

(The Inter-Racial Press of America, Inc. 405 Lexington Ave., New York, N. Y.)

Lietuvos laisvinimo darbo reikalai

L. F. Bičiulių konferencijoje Waterbury priimta rezoliucija:

Lietuvių Frontas visa laiką buvo ir tebėra už vieną bendrą laisvinimo darbo vadovybę, kuri žengtų laisvinimo pastangų priekyje, derintų jas ir apjungtų gyvasias visuomenės jėgas.

Konferencija apgailestauja sąlygas, dėl kurių didelė gyvųjų visuomenės jėgų dalis ne-

bėra Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto atstovaujama, su dėmesiu konstatuoja jo paties pripažinta sanacijos būtinybę ir laiko šio momento lietuviškuoju reikalu visiems ieškoti kelio ir būdų sutelkti visas lietuviškąsias jėgas vieningai vadovaujant Lietuvos laisvinimo kovai.

Kol tai bus pasiekta, konferencija pabrėžia, kad, ir kol kas dirbdami kas sau, visi laisvinimo veiksniai ir veikėjai tarpusavyje santykiuose privalo laikytis moralės, geros valios, tarpusavyje pagarbos bei vieni kitų apykantos, politinės išminties ir apdairumo, kad organizacinė nedarna nevirstų kad ir netiesiogine tarnyba Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės priešiui.

Kelyje į Lietuvos laisvinimo kovai vieningos vadovybės atstatymą konferencija laikytų pozityviu dalyku visų rezistentinių sąjūdžių santykių suglaudinimą.

Konferencija kreipia visų laisvinimo veiksmų ir veikėjų dėmesį į reikalą laisvės kovos frontan labiau įtraukti tautinės kultūros kūrybines praitėkas ir sveikina PJT pastangas suorganizuoti pavergtųjų tautų draugų Jungtinės Amerikos Valstybėse organizaciją.

Konferencija laiko aktualiu reikalu, kad į laisvinimo veiklą ir organizaciją būtų kuo plačiau atvertos durys jauniui.

Naujas prietaisas prieš girtus šoferius

Vokietijoje išmėgintas naujas būdas patikrinti, ar šoferis yra gėres, ar jo kraujas yra alkoholio paveiktas. Tiriamąjį asmenį sodina ant sukamos kėdės ir paleidžia suktis. Nuo to ima virpėti akies lėliukė, veikiama pusiausvyros centro. Blaiviem žmonėm ji nustoja virpėti per 8 sekundes, alkoholio apsvaigintiems virėjimas trunka iki 20 sekundžių.

NAUJAS BRITŲ UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIS

DIENOS VEIDAI

Į Washingtoną atvyko iš Anglijos Anthony Edenas. Su juo ir naujais jo ministeris Selwyn Lloyd. Juodu susitinka su Eisenhoweriu ir Dulles, ir šitas kvartetas pradeda koncertą, kuriame turi būti susigiedoję Amerikos ir Anglijos ir viso pasaulio balsai, balseliai.

Venas iš kvarteto dalyvių mažiausiai pažįstamas — Edeno draugas. Ta proga ir keliamas klausimas, ar tas draugas yra tik Edeno šešėlis, jo nurodymų vykdytojas ar iš gali pasirodyti ir su savo gaidom. Klausimas rūpi dėl to, kad Edenas iš seno žinomas esąs minkštas žmogus prieš sovietinius meisterius, o paskutiniu laiku jis pasidarens dar ir neveiklus.

Kas Edeno drauga Selwyn Lloyd iš arčiau pažįsta, tvirtina, kad tas 51 metų advokatas, neįklausęs nei prie turtingųjų nei prie kilmingųjų, o tik gydytojo sūnus. Bet jis priklauso prie tu, kurie turi aiškų protą, aštrų žodį, talentą organizuoti ir atkaklumą darbe.

Nuo 25 metų savo amžiaus jis sukasi konservatorių politikoje, bet į parlamentą pakliuvo tik 1945, kai grįžo iš karo, ordinuotas ir pakilęs iki brigados generolo. Saško, tai didelė pažanga karjeros laiptuose.

Parlamente jis iškilo dvejopais gabumais — aštrai, kandžiai opozicines kalbas sakyti ir programas formuluoti aiškiai ir tiksliai. O kai pakliuvo į krašto apsaugos ministerius,

savo ministerijoje norėtų būti antruoju žmogum.

Tokis Lloydas ir šiame koncerte, manoma, geriau galės suprasti Dulles — taip kaip Eisenhoweris supranta Edena.

Kai dėl nusistatymo Sovietų atžvilgiu, tai būdamas Anglijos atstovas prie Jungt. Tautų, jis keliais atvejais kandžiai su jais kirtosi. Manoma, kad ir virtės užsienių reikalų ministeriu, jis nerodysias pataikavimu Sovietam, kiek jis galėtų būti laisvas nuo savo boso Edeno. Bosas noris savo rankose užsienių reikalus laikyti, tačiau Lloydas nesas iš tu, kurie

JIA THAMORE, Italė televizijos dainininkė, su savo vyru Luigi Rinaldo vyksta Japonijon, kur jai bus išimta viena akis ir persodinta aklin jos vyrui.

bino vienas dalykas! Firma jau uždėta kita — "LNA", vadinas, "Lietuvos Naujienų atranka"; leidžiama "Lietuvos Nepriklausomybei Talkos".

Tai jau dėmesio verta: ar čia tarnybinė padėtis neišnaudojama vienos partijos interesui? ar viešoji ir visiems bendra Laisvosios Europos Komiteto įstaiga nestoja vienos partijos tarnybai?

Tai gal buvo suprantamas dalykas laikais, kada viena partija tarėsi esanti visa tauta ir valstybė, bet demokratiniais laikais tai yra anapus padurimo ribų.

Kur dingsta pavogti automobiliai?

Amerikoje jie niekur nedingsta. Jais važinėjama čia pat, gal būt, pro tavo namus. Tik mažosios perdibamos ir perdažomos. Europoje yra kitaip. Ten pavogti automobiliai keliauja už geležinės uždangos. Daugiausia jų patenka į Jugoslaviją, pas Tita, kadangi jis nori užsieniečiam parodyti, jog jo valdomas kraštas ne kažin kuo besiskiria nuo Amerikos. 1955 metais tik per vieną Italiją pavogtų automobilių į Jugoslaviją pateko 1300. Pėdos

ten nuvedė, bet automobilių atgal jau nebuvo galima gauti. Jie perdirbti ir "jugoslaviška marke".

Juoda prekyba keroja visu geležinės uždangos pasieniu. Abejose pusėse yra "specialistai", kurie čia vykdo koegzistenciją. Tokiu būdu iš Vengrijos patenka į vakarus vengriška dešra "salami", o pas komunistus nueina penicilinas, streptomocinas ir kiti medikamentai.

One of the few things that has almost kept pace with the rapid growth of your 10-year-old child is your 1946 investment in U. S. Series E Savings Bonds. For example, the \$75.00 you paid then for a Bond has grown into an investment worth \$100.00 today—and that's just part of the story.

Your Bond's current growth, just like your youngster's, is only an indication of greater things to come. For under the present Bond law the earning power of Series E Bonds has been extended a full 10 years past the original maturity date. That means that 10 years from now the Bond you bought for \$75.00 will have grown to be worth \$134.68—80% more than it was back in 1946.

There's nothing for you to sign—no visit to the bank required for you to take advantage of these extended earnings. Just hold your Bonds and let them go right on growing and earning extra money for you. That's what 3 out of 4 present Bond holders are doing—why more and more Americans are investing in Bonds now on the convenient Payroll Savings Plan or are buying Bonds regularly where they bank.

Looking for a present for the new baby in your family? You can't do better than a U. S. Savings Bond, the gift that will grow right along with the child.

For the big things in your life, be ready with U. S. Savings Bonds.

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

DARBININKAS

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS

Eiņa nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS.

Registered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass. September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$5.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusel metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINE KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS. Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisyso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai sugrąžinti autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Dangus griūva, bėkim!

Kitados sako, po lietuviškąjį darbą slapinėjęs toks katinas raišis, ir jam ant uodegos galiuko užkrišęs kopūsto lapas. Vargšeliui pasirodė, kad jau dangus griūna. Apskelbęs jis tą nelaimę savo kiemo žvėrim ir visus nuvadinęs į mišką. Tenai jau turėjęs dangus negrūti. Pagaliau tankynėje niekas jų negalėjęs matyti, o ir jie patys nieko nematė, taigi ir nesibaigė.

Tai pasaka. Bet vargu kuri kita lietuviškoji pasaka geriau galėtų tiktai dabartinei mūsų padėčiai. Menkiausias sukrabždėjimas kai kam dabar rodois jau dangumi griūna, ir imama šaukti: bėkim!

Stai pro visą tautininkiskąją spaudą gasdinamai šūkterta, kad kažkas ir kažkur su lenkais jau besideras. Pasiremta pačių lenkų iš Londono pranešimais, kuriuose suminimi kai kurie lietuvių veikėjai, kalbėjusi su lenkais apie dabartinę padėtį. Ar tai jau nelaimė? Tautininkų spauda to nepasako, bet ji pastebi, kad tokios derybos priklauso Lietuvos diplomatam, kurie "tebeatstovauja užsieny Lietuvos valstybę ir veda jos užsienio politiką". Privatūs pasitarimai negali "rišti Lietuvos diplomatines tarnybos", ir ji už tai neatsakanti. Tačiau ir tokie pasitarimai, prieš juos pradėdant, turį būti žinomi "kompetetingomis užsienio politikai valdžios įstaigoms".

Pasakyta daug teisybės, tačiau tiktai iš vienos pusės. Jei užsienio politika turi būti suderinta ir kompetetingų asmenų vykdoma, tai tie asmenys taip pat neturi monopolinės teisės savo žygiams. Jie

bus irgi privatūs, jei nesiderins su krašto valdžia ir visuomenė. Čia ir reikia klausti, kiek mūsų "diplomatinė tarnyba" tos lietuviškos visuomenės pašo? Kartais atrodo, kad ji tepaiso vienos partinės grupės, o pastaruoju metu — tik vienos "talkos". Tai nėra dar visa lietuviškoji visuomenė. Nereikia tad stebėtis, jei dėl to nesuderinimo, kuris tebėra tarp tos "diplomatines tarnybos" ir lietuviškos visuomenės, atsiranda ir "privatūs pasitarimai". Jie lygiai tokio pobūdžio, kaip ir kai kurių diplomatų, pasirėmusių nebuvalais Kybartų aktais, privatūs pasitarimai su tais pačiais lenkais Londone ar kitur. Jie taip pat nesaisto visos lietuvių visuomenės, kol nėra visų sutarimo. Bet ar iš viso bloga su lenkais kalbėtis?

Čia mes ir priminėme gasdinimą grūvančių dangumi ir bėgimą į pamiškę. Tokiu būdu politinės problemos nesprendžiamos. Gali lenkai daryti kokius nori sprendimus Vilniaus reikalu, mes turime savo aiškų sprendimą ir nusistatymą. Bet tai nekluduoja ieškoti būdų ryšiui ir aiškinimuisi. Kai Lietuva dar buvo nuo Lenkijos atitverta šiaudine siena, tautininkų valdžia vis tiek ieškojo kontakto per tam tikrus asmenis, tiktai nuo visuomenės tai slėpė. Dabar geriau aiškiai kalbėtis, negu per kokius slapčius kanalus. Visuomenė bent žinos, kaip yra. Bauginti ją, kad kiekvienas privatūs sukrabždėjimas čia jau gali dangumi užgrūti, yra tik noras tą problemą laikyti vienoje patemptose rankose.

Socializmo didžioji klaida

Knygynuose galima gauti Max Eastmano parašytą veikalą **Reflections on the Failure of Socialism** (Socializmo nepasisekimų apmąstymai). Max Eastmanas pats buvo socialistas. Gerai pažįsta Amerikos ir Europos socialistus, jų programą, siekimus ir nepasisekimus. Pirmaisiais bolševikų revoliucijos metais gyveno Rusijoje. Ten prisžiūrėjo ne tik žiurčių scenų, bet ir to, kad toji revoliucija buvo socializmo padaras. Komunistai yra tiktai vienas iš socializmo apraiškų. O tai, į kur socializmas ir komunizmas veda, yra diktatūra. Toks jų galas yra neišvengiamas. Kodėl taip yra, Max Eastmanas pasakoja viename tos savo knygos skyriuje.

Kiekvienas, kas rimtai yra susirūpinęs laisve, kovoja su komunizmu. Deja, ne vien komunistai, bet ir socialistai, nors ir ne taip pastebimai, laisvąjį pasaulį lenkia tokia kryptimi, kuri aiškiai veda į diktatūrą. Kodėl taip yra?

Planas ir autoritetas

Amerikoje mes mažai ką išgirstame apie socialistus, nes dauguma mūsų socialistų savo partinius bilietus yra padėję į šalį ir suėję į abi didžiasias partijas. Ten jie stengiasi praversti savo programą. Tuos mūsų socialistus norėčiau pavadinti socialistais biurokratais. Jie galvoja, kad visuomenė tik tada galėsianti laisvai ir tvarkingai gyventi bei pasiekti didesnės gerovės, kai visą gamybą į savo rankas perims valstybė ir ūkį tvarkys pagal tam tikrą planą. Bet kaip tik šis galvojimas, kad tam tikras "planas" turi mus nuvesti į "auksinius laikus", nors ir gali būti kai kam labai trauklus bei gundantis, iš tikrųjų yra klaidingas.

Valstybės aparatas, kuris imasi bet kuriame krašte ekonominį gyvenimą tvarkyti iš viršaus, pagal tam tikrą planą, turi būtinai išsikšti į kiekvienos imonės tvarka ir nurodinti, ka ji turi ir ko neturi gaminti; kas nepaklausytų, tam yra priemonių priversti. Kitais žodžiais tariant, toks valstybės aparatas ūkiniame gyvenime turi būti diktatorinis, nes jam nėra kito kelio savo planui vykdyti.

Tuo nenorima dar pasakyti,

kad valstybės ūkis gali būti be tvarkos, o sudėtingas imonės darbas gali būti atliktas be vadovo ir jo autoriteto. Autoritetas reikalingas kiekviename darbe, kad jis eitų sklandžiai. Tai buvo žinoma dar anksčiau, negu socialistai atsirado. Bet yra didelis skirtumas tarp vadovo imonėse ir vieno visagalinčio vadovo valstybės aparate. Šis valdinis vadovas linksta į diktatūrą, siekdamas viską tvarkyti pagal savo planą. Vadinamieji "demokratiniai" tų vadovų rinkimai diktatūrinėse valstybėse yra neišvengiami, surišti su ūkio planavimu. Kadangi turi būti išlaikyta viena iš aukščiausių užbrėžta linija. Kitaip visą planą apvirštų kojom. Tuo būdu socializmas nori ar nenori, o yra verčiamas eiti diktatūros keliu, kai nusistato, kad valstybei priklauso teisė ūkį planuoti ir jam vadovauti.

Dvi ūkinės sistemos

Žmonijai turi rinktis viena iš dviejų ūkinių sistemų. Viena yra laisva arba toji, kurią tvarko pati rinka ir nuo jos priklauso kainų svyravimas. Antroji yra prievartinė, nustato valdančiąjį, dargi atsirėmusių ginklu. Pirmoji yra susi-

jusi su laisve, antroji — su diktatūra.

Kai mes ka nors laisvai rinkoje perkame, tai tuo pačiu ir balsuojame už tas ar kitas prekes. Čia gali turėti įtakos laisva spauda ir propaganda, bet vis dėlto daugiausia priklauso nuo paties pirkėjo. Jo rankose yra gamybos skatinimas ir josios įvairumas, kuris turi atitikti rinkos poreikalus. Kito kelio negali būti kartu ir laisvam ir siekti vis didesnės gerovės.

Bet tai neatpalaiduoja valstybės nuo rūpesčių bendra visų gerove. Ji neturi leisti, kad dėl konkurencijos laisvoje rinkoje kas nors badautų ar jausėtų stoka reikalingų jam pragyvenimui dalykų. Bet tam dar nereikia griežti priemonių, kad laisva konkurencija ir laisva rinka išnyktų. Mes turime tam pavyzdį Amerikoje. Nors čia apie trečdalis visos gamybos yra valstybės kontroliuojamas, bet taip, kad laisvė išlieka ir laisva rinka nėra suvaržyta. Mes neturime manyti, kad ūkio laisvė ir valstybės gyventojų gerbūvis yra nesuderinami. Esu gliauli įsitikinęs, kad mūsų socialistai, užsiedę gero pasiekti ir nusigriebe idėjos, kad to galima pasiekti tiktai

HL. JONAS SALK, polio ligos skėpu išradėjas, Kongreso buvo pagraibtas aukso medaliu.

valstybės jėga, socialistinės gerovės vardan griauņa pačius laisvės pamatus.

Socializmo didžioji klaida

Didžioji socialistų klaida yra ta, kad jie galvoja, jog pašalinus žmonių interesus, luomų ir klasių priešybes, ateis broliško sugyvenimo laikai. Tai galėtų būti tik dangujė žemėje žmonės visada skyrėsi ir skirsis grupėmis ir savo interesais. Nėra mūsų uždavinys tokių skirtingų grupių formavimasi įkėta užspausti, bet reikia išlaikyti jų pusiausvyrą ir žiūrėti, kad viena kita ant galvos neliptų. Mes turime rūpintis, kad nė viena tokia grupė, ar tai būtų proletariatas ar kapitalistai, bankininkai ar kariuomenė, valstybė ar bažnyčia, nesuglemžtų visos valdžios ir savo rankas. Nuo tų mūsų pastangų išlaikyti deramą pusiausvyrą priklauso mūsų laisvė. Laisvė yra arena, kur įvairios socialinės žmonių grupės susitinka su savo skirtingais interesais.

Kaip yra Amerikoje?

Paskutinieji 40 metų Amerikoje rodo, kaip kovoje už laisvę reikia vis naujų priemonių imtis, kad laisvė būtų išsaugo-

ALTAS LANKESI WASHINGTONE

Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas šių metų sausio 23-4-5 dienomis buvo Washingtone pasitarti su valstybės departamentu ir JAV Kongreso nariais.

Jis išdėstė valstybės departamentui savo pažūras kai kuriais užsienio politikos klausimais, ypačiai kurie liečia Lietuvos likimą.

ALT pareigūnai išreiškė savo pritarimą prez. Eisenhowerio ir valstybės sekret. Dulles padarytiems pareiškimams apie tautų išlaisvinimo politiką ir pakartoję

lietuvių pageidavimą, kad valdžios pareiškimuose apie pavergtas tautas nebūtų praleidžiamas Lietuvos vardas.

Vykdomojo Komiteto nariai priminė valstybės departamentui, kad JAV nėra dar ratifikavusios Genocido Konvencijos, kurios jau patvirtino 51 šalies parlamentai. Valstybės departamentui atstovas į tai pasakė, kad šiuo laiku nesą galimybės ką nors daryti šiuo reikalu, nes sekret. Dulles visai pasisakė prieš tręjėta metų neigiamą prasmę ir kad dabar nesą pagrindo tikėtis, jog savo nusistatyma jisai pakėis

ta. Apie 1920 metų truko kova su valdžia ir amais "kapitalistais", "monopolistais" ir "Wall Street magnatais". Kova buvo laimėta. Apie 1930 metus JAV vyriausybė tiems piniguočiams ir pramonininkams pradėjo diktuoti savo valią, užuot jų klaususi, ka ji turi daryti. Bet šiandien socialistiniai biurokratai sudaro naują pavojų. Tas pavojus eina jau nebe iš "Wall Street", o iš Washingtono. Iš ten su buvusiu priešu norima kovą tolia uprafėti. Tai reikiama, nauja grupė žmonių siekia primesti mums savo valią. Bet aš kartojū: privalo būti užkirstas kelias bet kuriai organizuotai grupei visuomenę palenkti savo jėgai.

"Yra pats paskutinis laikas viešai skelbti, — pabrėžia Max Eastmanas, kad socializmas yra klaida. Tai yra hipnozė, kaip aš norėčiau socializmą pavadinti. Pagaliau, vadinkime jį, kaip kam patinka, bet jis turi būti sutraiškytas. Kartu mes turime pareigą galvoti, kaip mes galėtume paruošti žmonijai kelią į šviesesnę ateitį — į ateitį, kurioje būtų daugiau laisvės ir mažiau tiranijos".

Nežiūrint to, ALT vistiek nepaliaus dėjęs pastangų, kad Genocido Konvencija būtų patvirtinta, nes ši tarptautinė sutartis, įgijusi tarptautinio įstatymo galią šiandien yra vienintelis teisinis įrankis, kurį galima panaudoti kovoj su žiauria okupanto politika Lietuvoje ir kituose pavergtuose kraštuose.

Kitas dalykas, dėl kurio ALT Vykdomasis Komitetas norėjo išsikalbėti su valstybės departamentu, tai —

Lietuvos pagrobimo tyrinėjimas.

Šis tyrinėjimas, kaip žinia, buvo pradėtas žemesniuose rūmuose 1953 m. bet nebuvo pabaigtas; ALT ėmėsi žingsnių, kad šio 84 Kongreso Atstovų Rūmuose būtų sudarytas naujas komitetas tyrinėjimui tęsti; tačiau tos pastangos nedavė rezultatų. Todėl dabar ALT nutarė eiti kitu keliu, būtent, kreiptis į JAV senatą.

Savo naują sumanymą Vykdomojo Komiteto nariai aptarė su keliais yadovaujančiais senatoriais pradėdant senatorium John J. Sparkman, kuris

(Nukelta į 4 psl.)

FRANZ GRILLPARZER

VIENUOLYNAS PRIE SANDOMIRO

Staršenskis vaikštinėjo apie pilį ir po laukus, rūpindamasis kasdienės reikalais, kaip ir visada. Grafui nereikėjo stengtis negalvoti apie tai, kas buvo nutikę: jis tiesiai negalvojo. Žmogus daro taip, kaip ir gaudomas strausas: iškia galvą į krūmus ir mano, kad aplink jį jokio pavojaus nėra. Kiekviena žmogaus širdis turi savo paslaptis, kurias ji pati nuo savęs slepia.

Vieną dieną grafui kažko prirėkė pasiteirauti žmonos, ir jis nuėjo į Elgos kambarys. Elga tuo metu prausėsi. Gretimam kambaryje išgirdo savo mergaitės išaušėjimą. Grafas rado ją ant grindų, besikui stančią tarp Elgos papuošalu. Po grindis ant kilimo buvo išmėtyti sagtukai, karoliai, deimantai; viskas sujaukta ir sutaršyta. Nėtoli dabinišosi staliuko gulėjo prisiskėtusi puošni dėžutė. Staršenskis, linksmai nusiteikęs ir su dukrele juokaudamas, atiminėjo iš jos daiktų po daiktų, norėdamas

tas brangenybes dėžutėn sudėlioti. Kai viską sudėjo ir bandė dėžutės dangtelį užspausti, iškrito antroji pertvara, o su ja — įrėmintą nedidelę fotografiją. Grafo rankos sudrebėjo.

Paveikslas rodė vyrą tautiniam lenkų apdare. Grafa nusmelkė dažnai matomas panašumas. Tai buvo jo mergaitės gelsvos sruogos ir juosvos akys. Grafas žiūrėjo čia į paveikslą, čia į mergaitę. Jis negalėjo prisiminti, kur yra tokį vyriškį matęs. Grafo akys ėmė raibti. Jam rodėsi, kad mergaitės gelsvi plaukai pradėję plaktis liepsnomis, o tamsios jos akys sukaliotis it gyvačiukės. Jo vaizduotėje atsistojo Elgos pusbrailis, matytas Varšuvoje. "Oginskis!" — šuktelėjo ir nugriebė už stalo. Dantys jo sugriškėjo.

Gretimam kambaryje išgirdęs žingsnius, Staršenskis greitai uždarė dėžutę ir padėjo į savo vietą, pasiėmęs tiktai fotografiją. Su ja išbėgo laukan, tarsi koks brangenybių vagis. — Grafo tą dieną niekas dau-

giau pilyje nematė. Nebeatėjo nė pietų. Tiktai vakare jis atsirado auklės kambaryje ir išsivedė mergaitę į pilies sodą, į visai nuošalų užkampį. Ilgai grafo ieškojos pilkės užvaizda, rado jį sėdintį ant suoloelio. Tarp kelių buvo pasistatęs mergaitę, o rankoje turėjo fotografiją. Seniui buvo aišku, kad grafas lygino vieną ir kitą.

Kitą dieną Staršenskis išėjo, niekam nesakydamas, kur jis ketina būti. Jis buvo Varšuvoje. Ten jisai pavėluotai atskė, kokie anksčiau buvo Elgos ir Oginskio santykiai. Grafas patyrė, kad Oginskis, augęs Elgos tėvo namuose, buvo į mergaitę išžiūrėjęs ir abudu mylėjęsi. Tai pastebėjus, lengvapeidiškas jos pusbrailis iš starostės namu buvęs pavarytas, o paskui dėl maišto ir ištremtas. Kai po ištrėmimo grįžo, jis prašė starostą dukters rankos, tačiau jam buvo atsakyta ir net atspirkta, kad daugiau į akis nelįstų: dėl to jisai po starostos mirties gavo stambų palikimą. Elga labai sunkiai davėsi nuo pusbrolio atskiriama. Ji sutiko už grafo tekėti tiktai dėl jo turto ir giminių verčiama.

Visa tai grafas patyrė iš Elgos brolio, kuriam savo metu buvo labai dosnus ir dabar nepašykštėjo jo žinias apmokėti. Grafui buvo nurodyta, kur Oginskį galima surasti. Staršenskiiui išvykus, pilyje jautėsi susirūpinimas, kad jis nežinia kur taip ilgai užtrunka. Ramiausiai laikėsi Elga. Grafo išvykimą ji siejo su nemalonumu, kai aną naktį jisai ją užsi-puolęs dėl tarnaitės. Daratėlė tebebuvo pas ją ir toliau. Elga galvojo, kad grafas pasitrankeš apsisvarstys ir taip pat nusiramins.

Po kurio laiko grafas pasirodė prie pilies, lydimas uždaro vežimo. Niekas nežinojo, kas galėjo jame būti, kai iš to vežimo buvo išsodintas žmogus su užrišta burna ir apgyvendintas senoje sarginėje. Buvo paliepta budriai jį saugoti. Pilyje sklido visokie kuždesiai, ka tai turėtų reikšti.

Sekancią dieną Elga buvo apniukusi ir priekabinga. Jai maudė širdį naktinis grafo baltdymasis. Ji jam prikišo, kad viena paliekama, aiškiai parodė ir savo nepasitenkinimą. Staršenskis šiuurkščiai atmetė Elgos priekaištus ir nusuko kalbą į ją pačią. Būdamas vėl Varšuvoje, tame linksmybės ir pomėgių mieste, jis išsivežęs įsitikinimą, kad tokiai žaviai ir gyvenimo džiaugsmo kupinai būtybei, kaip Elga, nuošalioje

pilyje nėra kas veikti. Ir čia jos paklausė.

— Ar negeriau būtų gyventi mieste? — Jei tai nuo manęs priklaustytų, taip, — atsakė Elga. — Bet man tenka palikti vietoję. — pabrėžė Staršenskis. — Ūkio reikalai nelėdžia, ir jie nėra tokie geri, kaip atrodo. Aš negaliu niekur vykti. — Tada ir aš pasilieku, — ryžtingai atsakė Elga. — Aš nenoriu niekur nuo tavęs skintis.

Toliau Elga nupeikė savo broliu, kad jie tokiam geram jos vyrui tiek išlaidų ir nemalonumų yra pridare:

— Jeigu jie ir elgėtaudami atėitų prie mano durų, aš juos šalin pavaryčiau. Grafas dėjos brolius ginąs. Jis juos sutikęs Varšuvoje ir su jais kalbėjęs. Kartu buvęs ir bendras jų likimo draugas.

— Kaip jis vadinasi? — paklausė grafas žmonos. Elga stengėsi prisiminti, bet grafas nelėido jai ilgai galvoti ir visa gerkle sušuko išbalęs: — Oginskis! Elga nepasimetė ir tokiu pat ramiu tonu atsakė: — Mano brolių bendrininkai visi yra blogi. Sis gi pats pikčiausias. — Kuris?

— Tas, kurį paminėjai. — O ka aš suminėjau? — Oginskį.

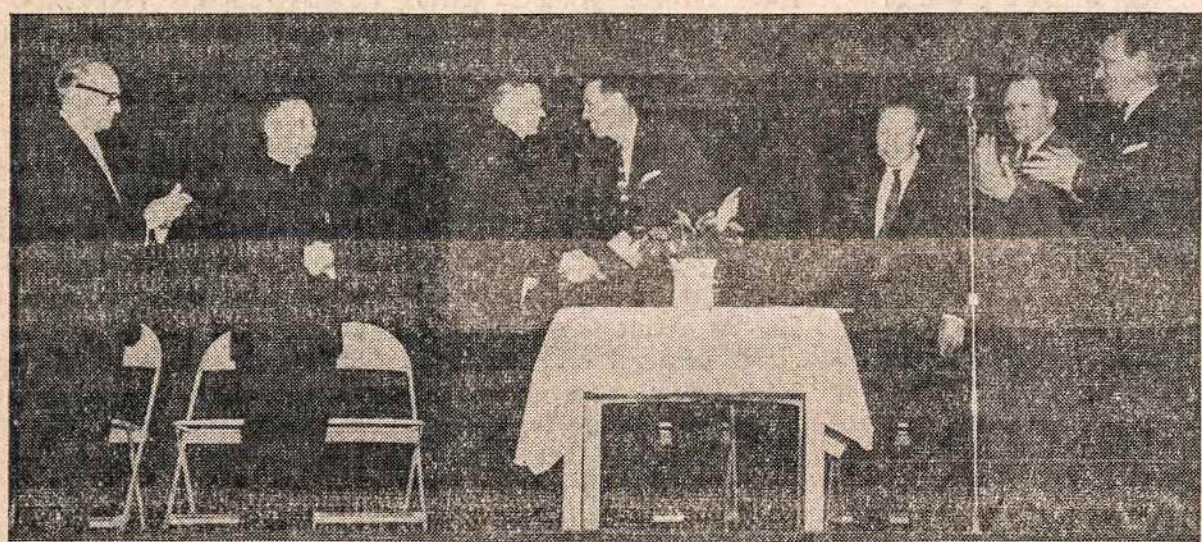
Elgos veidu nuslinko nežymus susijaudinimo šešėlis. Grafas tuo metu buvo priėjęs prie langų ir žiūrėjo į toli. Elga prisirtinusi uždėjo jam ant peties ranką. Grafas stovėjo ne nekruštelėdamas.

Staršenskis, — kreipėsi į vyrą jo pavarde, tartum į svetimą žmogų, — aš matau, kaip tu nepaprastai esi pasikeitęs. Tu manęs jau nebemyli, kaip anksčiau. Tu daug ką nuo manęs slepi, nutyli.

— Tai kalbėkime, jei taip nori, — pasiūlė, atsisukęs nuo langų. — Mane ištiko nedidelė nelaimė. Tu gerai žinai visas priežastis. O kas manė dar slepia, tik aš vienas žinau. Mane užgrūva nelaimės dėl mano paties kaltės. Yra smertikna beprotystė taip tvarkyti tėvų sukrautą turta, kaip aš tai dariau, kitiems tarsi gero norėdamas. Mane reikėjo bausti jau tada, kai įpratęs vienišas gyventi, buvau tikras apjaukėlis, paprašęs rankos mergaitės, mėgusios linksmai užauti, ir nežiūrėjęs, ar jos pomėgiai ir jausmai sutaps su manais ir mano pilies nuošalumu. Kas man belieka daryti? Man pasiūlyta užsienyje tarnyba. Ji mane ilgesniam laikui atitolintų

— Bus daugiau.)

DARBININKO DRAMOS PREMIJA įteikiama Antanui Skėmai. Iš kairės į dešinę: dr. Pr. Bagdonavičius, T. Leonardas Andriekus, Darbininko administratorius T. Ambrozijus Prakapas, dramos konkurso laimėtojas Antanas Skėma, Jonas Aistis, konkurso komisijos pirmininkas Pranas Naujokaitis ir Darbininko redaktorius Paulius Jurkus. Visos nuotraukos V. Maželio.

Dramos konkursui praėjus

„Darbininko“ redakcijos prašomas, jaučiu malonią pareigą pasidalinti ir su mieliais skaitytojais patirtais išpūdziais dirbant jūry komisijoje.

Autoriai ir tematika

Iš viso buvo atsiųsta konkursui 22 veikalai, parašyti 21 autorius. Tai gi dalyvių skaičius gana didelis. Jų tarpe randame net 10 žinomų mūsų rašytojų, o kiti 11 autorių literatūros pasaulyje pasirodę gal pirmutinį kartą. Buvo tik dvi komedijos, o kitos 20 — dramos. Rimtas žanras pasirinktas daugiausia dėl to, kad autoriai vaizduoja labai rimtus ir svarbius įvykius. Net 13 veikalų vienu ar kitu atžvilgiu liečia artimiausios praeities ir dabarties mūsų tautos tragiškuosius įvykius — bolševikų okupaciją. Keliuose veikaluose užkliudoma ir vokiečių okupacija. Du veikalus turėjome iš spaudos draudimo laikotarpio. Du veikalai ėmėsi medžiagos iš naujosios emigracijos gyvenimo. Pora veikalų nukelia mus į tolimesnę mūsų istoriją. Ir tik du veikalus turėjome, kur vaizduojamas gyvenimas ramiais Nepriklausomybės metais.

Visi autoriai turi gražių minčių, skelbia dideles idėjas, mėgina spręsti problemas, tik deja, ne visiems pavyksta valdyti nelengvą dramatinę kūrybos formą. Daugelyje veikalų pasigendama gyvo, tikro žmogaus, gilesnių charakterių, gyvenimo tikrovės vaizdų ir tinkamos dramatinės veikalo sąrangos. Daugumas veikėjų sako dideles mintis ir mėgina spręsti gyvenimo problemas ne veiksmu, ne dramatine kova, bet ilgiausiais monologais, laikraštinių kalbos stiliumi. Buvo jūntama, kad daugelis autorių nepažįsta nė scenos ir jos reikalavimų. Tai toki pagrindiniai trūkumai daugelio konkurse dalyvavusių veikalų.

Premijuotasis veikalas

Visais balsais komisija pasisakė už Kupiškio slapyvardžiu pasirašytą dramą veikalą „ZVAKIDĖ“. Pasirodė, kad jos autorius yra mūsų aktorius, dramaturgas ir beletristas ANTANAS SKĖMA. Jo „Zvakidė“ savo stipria dramine įtampa ir idėjiniu gilumu išsiskyrė iš eilės kitų geriausių konkursui atsiųstų veikalų.

„Zvakidės“ stilius taip su-

PR. NAUJOKAITIS

glaustas, taip sukondensuotas, kad labai dažnai tiesioginis vaizdas nebeišlaikytų kraunamos minties svorio, jei jis nevirstų simboliu. Simbolinis veikalo pobūdis ir veiksmo sutelkimas charakterių viduje iš šio veikalo vaidintojų reikalauja gilaus išjautimo ir didelio meninio sugebėjimo. Autorius, jausdamas tuos sunkumus, duoda kai kurių pagalbinių priemonių: šviesos ir spalvų efektų, muzikos elementų, daiktinių simbolių, bet vis dėlto visas svoris kris ant aktorių pečių. Kažin ar mėgėjų teatrui šis veikalas bus įkandamas?

Veikale vaizduojama blogio ir gėrio kova. Problema tokia pat sena, kaip senas šis pasaulis. Jos sprendimas perkeltas į artimiausių žmonių santykius, į šeimą, kur vienas brolis ne-

ateina čia ir Kosto tėvas Adomas, vėliau ir brolis poetas Antanas. Abudu dramos veiksmas ir vyksta toje zakristijoje. Liucija, kuri artimųjų laikoma truputį pamišusi, vitražo šviesos mato vizijas, mato savo dėdės klebono kančias ir mirtį. Paaikškėja, kad klebono ir kitų 18 suimtųjų įskundėjas yra muzikas Kostas. Tai daro jis iš neapykantos savo broliui Antanui. Ta Kosto demoniška neapykanta ir yra visas dramos pagrindas. Jis pats šitaip atskleidžia tos neapykantos priežastis ir augimą:

„Teturėjau kelerius metus, kai motina numirė. Ji kliedėjo panašiai kaip Liusė, ir ji glamonėjo Antaną. O ne, aš negaliu skūstis, ji buvo gera man, bet aš jutau, ji stengėsi mylėti mane. Ir tada pradėjau jos vengti. Aš išsipjoviau iš karklo dūdelę ir dūdavau liūdnam melodijas. Vienas, Laukuose. Ir aš negalėjau žiūrėti,

BOSTONO Lietuvių Dramos Sambūris. „Darbininko“ vakare vaidinęs „Raudonajį vėną“. Sėdi iš kairės į dešinę: K. Barinas, Sambūrio režisierė A. Gustaitienė, aktorius H. Kačinskas. Stovi: A. Vileniškus, R. Norvaisaitė ir Z. Zarankaitė.

kenčia kito. Tai Kaino ir Abelio tema, bet ji perkelta į lietuviško gyvenimo aplinkumą, į konkrečius dabarties gyvenimo vaizdus, į žiaurios rusų okupacijos foną.

Mažo Lietuvos miestelio bažnyčia uždaryta, klebonas suimtas ir kalinamas. Paskui jis varomas kažkur ir kartu su kitais kaliniiais iš užpakalio nušaunamas. Į bažnyčią turi teisę ateiti jaunas muzikas Kostas ir groti vargonais. Tačiau su slaptu raktu į zakristiją slapta pasimelsti įlenka ir Kosto sesuo Liucija, jų kaimynė Agota;

ALTAS LANKĖSI WASHINGTONE

(Atkelta iš 3 psl.)

yra senato užsienių reikalų komiteto narys ir komisijos Europos reikalams pirmininkas. Siemiet bus renkami JAV prezidentas ir Kongresas. Politinės partijos savo nacionalinėse konvencijose priims rinkimines programas (platformas) mums rūpi, kad

abi didžiosios partijos įtrauktų į savo programas Lietuvos problemą.

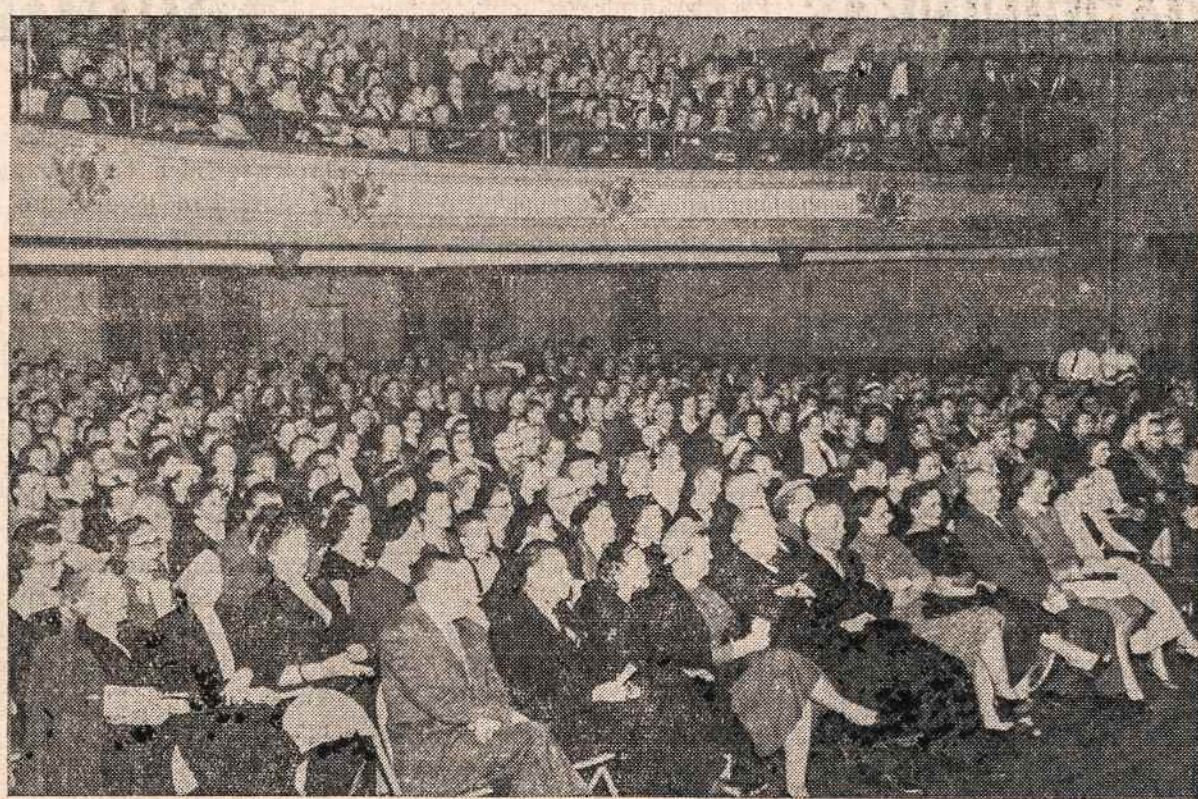
Norint to pasiekti, reikia pasiroditi iš anksto. Turėdami tai galvoje, ALT Vykdomojo Komiteto nariai atsilankė respublikonų ir demokratų centruose ir pasimatė su abiejų partijų nacionaliniais viršininkais. Tiek respublikonų, tiek demokratų centre buvo gautas prižadėjimas, kad mūsų pasiūlymai bus išklausyti ir perteikti atitinkamiem komitetam, kai tik jie bus įkurti.

Iš pasikalbėjimų su valstybės departamento atstovais, Kongreso nariais ir politinių partijų vadais buvo patirta, kad jų visų nusistatymas Lietuvos atžvilgiu yra palankus.

kaip jis (Antanas) skaitė pirmuosius žodžius iš maldaknygės, o motina glostė jo plaukus... „Ka aš pasakojau apie karklo dūdelę ir liūdnam melodijas? Tai ne viskas. Kai mūsų motina glostė tavo plaukus, aš palaidojau gyvą skruzdėlę. Iš lėto. Užbėriau ją smėliu, leidau išsikapstyti, ir vėl užbėriau. Leidau jai kovoti už gyvenimą, žinodamas, kad jina žus. Skruzdė nusilpo, ir aš ją užbėriau galutinai. Vėliau, iš lėto, pasmaugiau jauną ožiuką, jis bliovė, jo akys pasruvo krauju, jis nurimo, ir man buvo gera... Vėliau supratau, kad visu savimi nekenciu... tavęs. Kodėl aš išdaviau dėdę? Nes jis slėpė tavo kūrybą, švelnią, raminančią, net ir kančia joje... atšpuosi. Kodėl aš išdaviau kitus? Jie mėgo tave. Aš pamažu selinau prie tavęs. Improvizuojami akordai Bacho Toccatoje buvo smėlis pilamas iš lėto. Supranti?“ ...

Kraštutinis individualizmas ir vienišumas pripylė neapykantos nuodų sklindiną Kosto sielą. Jo muzikoje skambėjo juodas dangus be žvakidžių, jam šviesa buvo juoda, o tamsa darėsi raudona. Ir demoniška neapykanta augo ypač dėlto, kad Antano poezijoje jis matė mėlyną dangų, plaukiančius debesimis, skrendančius ir giedančius paukščius, šlamantius rugius, per akmenis žydinčioje pievoje čiurlenantį upeliukštį. Tai ištūzusi Kaino siela. Ir švenčiausioje vietoje, bažnyčioje prie altoriaus, atsi-klaupusį melstis užmuša Kostas broli Antaną. Užmuša žvakidė — daiktu, kurs skirtas nešti šviesą. Kostas toks tamsus visoje savo būtyje, kad pradeda abejoti jo psichologiniu tikrumu. Ir visas veikalas būtų ėjis savo pesimizmu, jei autorius neatneštų gailinančios šviesos.

Tą šviesą neša visi kiti penki dramos veikėjai. Šviesos savo giesmėmis poetas Antanas, ypač kupina šviesos Liucijos siela, teigiamas Adomas, tokia pat Agota, tikrai kilnus klebonas. Kontrasto priemonėmis jie skaidrina anuos tamsos šešėlius, kuriuos sėja Kostas. Ir pati mirtis veikalas nėra tragiška, nes ji yra naujo gyvenimo pradžia: „Mano Viešpats įsakė man... ir aš pakėliau galvą. Nurimo didelis vėjas iš Rytų, ir vėl degė žvakės, ir jų liepsnos kilo į šventyklos skliautą... Aš atsikelsiu, susisūsiu perplėštą rūbą ir su žvakėmis rankose išeisiu į ilgąją gatvę. Ir žmonės eis paskui mane, ir ši procesija vadinsis — Giesmė Viešpačiui. Ir mes pasieksime kryžkelę, kur tarp rugių ir

DARBININKO metiniame tradiciniame vakare ir dramos premijos įteikimo iškilnėse žmonių susirinkusių buvo labai gausu. Pirmose eilėse viduryje sėdi Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas minist. Vac. Sidzikauskas ir ponia ir Darbininko redaktorius Juozas Brazaitis.

smilgų sėdi Tavo Sūnus, medinėmis rankomis parėmęs Savo sunkią galvą. Ir mes klūposime tyliai tarp rugių ir smilgų, o mūsų širdys džiūgaus. Tokia yra tavo valia Viešpatie, ir aš esu jos tarnas. Aštriuose uolose granitinėse uolose, pakils mūsų maldų liepsnos į dangaus skliautą” — šiuo žuvusio poeto monologu užbaigiamas veikalas.

Sudėta duoklė ir ant patriotinio mūsų vilties aukūro. Pavergėjai iš Rytų bėga, nes ateina anie iš Vakarų. Patys sukilę žmonės veja lauk pavergėjus iš savo šalies. Viltiniai skamba mirusio klebono žodžiai: „Svetimieji bėga iš mūsų krašto. Laimi mūsų žmonės. Svetimieji nebegrįš. Niekados“.

Nors pati veikalo idėja ir joje keliamos problemos yra visuotinės ir ne naujos, bet naujas yra tas pavidalas, į kurį jas autorius įvilko. Visuotinėse problemose pajuntame lietuviškos aplinkumos šilumą, ir net pačios tamsiausios spalvos savo simboliuose vaizduose nėra nepakeliami liūdnam. (Bus daugiau)

SLAPTAI KALBĖJOSI SU KARDINOLU A. STEPINAC

● Paderborno klierikas, keliaudamas po Jugoslaviją, turėjo laimės pasimatyti su Tito komunistų kalinamu Zagrebo arkivyskupu kardinolu A. Stepinac. Tam klierikui pavyko kartu su vienu kelionės draugu prasmukti pro sargybą, kuri mažame kardinolo tėviškės kaimė nuolat saugo kleboniją, ir kiek ilgiau pasikalbėti su komunistinę sprespaudą kenčiančiu Bažnyčios hierachu.

● NCWC įgaliojtinis Father W. A. Schneider sausio mėn. pradžioj apledo Vokietiją ir išvyko atgal į JAV, Green Bay (Wis.) dieceziją. Jo veiklos metais Vokietijoje buvo išdalyta gėrybių 71 mil. dolerių vertės.

● Miuncheno universitetas yra didžiausias Vak. Vokietijoje. Šį žiemos semestrą jį lankė 12.659 studentai. Iš 50 kraštų užsieniečių skaičius siekia 385, jų tarpe keli lietuviai. Studentų skaičius yra pakilęs iki 2.680. Filosofijos fakultetas turi daugiausiai klausytojų — 2.592. Po jo seka ekonomijos ir teisės fakultetai. Antras savo didumu yra Koelno universitetas.

● Bonnos kioske galima gauti Pravadą. Nors ji regimoj vietoj iškabinata, mažai kas ją nu-perka. Maskoliškas „drukas“ nemėgiamas.

● Bavarijos valdžios sluoksniuose kalbama, kad jau 1960 m. bus baigtos statyti Bavarijos atominės jėgainės.

● Dešimt metų suėjo sausio 16, kai Miunchene buvo atidaryti Amerikos Namai. Per šį marga dešimtmetį Amerikos Namus Miunchene apylankė 10 mil. žmonių. Juos ten traukė dykai ruošiamą įvairi ir turininga programa: parodos, koncertai, vaidinimai, kinas, skaitytkla. Amerikos Namų pramogomis bei įrengimais naudojo-si ne tik studentai, žurnalistai, mokslininkai, bet ir darbininkai bei šeiminingės.

● „Aš didžiuojuos daugiau ne tiek įvairių parengimų skaičių, kiek tuo faktu, jog šito darbo rėmuose susiedavo žmo-

nės, kurie čia laisvai ir nekliaudomai galėdavo pasikeisti mintimis“, pareiškė Amerikos Namų direktorius Clyde J. Hanna dešimtmečio minėjimo iškilnėse. Į jas atsilankė augsti vokiečių valdžios ir visuomenės atstovai, kurių kalbėtojai gražiai įvertino šios kultūrinės įstaigos darbą, skirtą kare nugalėtiems vokiečiams. (Eli).

LIEUVIAI VOKIETIJOJE

Geestachto lietuviai labai domisi lietuviškos kolonijos statybos projektu. Apylinkė yra viena pavydingiausių Vokietijoje. Gražiai veikia A. Midverio vedama vargo mokykla.

Luebecke išrinkta nauja apylinkės valdyba; pirmininkas P. Rimeikis, sekretorius Masiulionis, išdininkas Stal-gys.

TOMO ŽIŪRAIČIO, O.P.,

„ŽODIS IR GYVENIMAS“

gaunamas pas platintojus, ir pas autorius:

P. O. Box 592,

Metuchen, N. J.

Knygai įvadą parašė prof. Dr. A. Maceina.

Kaina 2.75 dol.

Norite geros—meniškos fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ, ĮVAIRIŲ PROGŲ (vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.) NUOTRAUKŲ; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS

gyv. 422 Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y. Skambinti tel. HYacint 7-4677

SIUNTINIAI LIETUVON

Priitrusi „Haskoba“ Ltd., (London, Anglijoje) atstovybė priima užsakymus siuntiniams į Lietuvą ir Sovietų Sąjungos kraštus. Maistas, vaistai, įvairios medžiagos rūbams ir avalynei bei kitos gerybės išsiųstos iš Londono sandėliu, pasiekia Lietuvą 4—6 savaičių bėgyje. Siuntinio gavėjas, priimdamas siuntinį nieko neprimoka, nes siuntinys pilnai apmokamas siuntėjo.

Atvykite asmeniškai, ar skambinkite EV 8-6163 dėl kainoraščių. Patarnausime greitai ir sąžiningai.

OVERSEAS PARCELS AGENCY of „HASKOBA“ Ltd., London c/o LAIMA 335 Union Av., B'klyn 11, N. Y.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA

didžiausias liuanistikos žinynas, lietuvių kultūros paminklas.

Iš suprojektuotų 20-21 tomo septyni jau išspausdinti, kiti rengiami. Redaktoriai visą LE ruošimo darbą pagal atskiras raides paskirstė iki galo.

Laikas įsigyti, nes nuo VIII tomo LE bus spausdinama tik prenumeratoriams.

Lengvos sąlygos:

Įmokėjusiems bent už vieną tomą, visi išėjusieji tomai siunčiami iš karto. Likusios sumos mokėjimas išdėstomas užsisakiusiam priimtiniomis dalimis. Vieno tomo kaina J. A. V. \$7.75, visur kitur \$8.00.

Užsakymai siųstini šiuo adresu:

J. KAPOČIUS, LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA, 265 C Street, South Boston 27, Mass. PASKUBEKITE —ATSARGOS RIBOTOS!

Norite mus pažinti?

Motina M. Aloyza iš Pittsburgo prisuntė Darbininko redakcijai laišką, rašytą iš Sao Paulo, Brazilijos, 1956 m. sausio 14. Laiškas yra skirtas Amerikos lietuvių mokyklų mokytojams. Jo turinys yra toks:

Mieli Kolegos,

Mes, žemiau pasirašiusieji mokytojai Sao Paulo mieste, siūlome lietuvių kalbos mokytojams ir kitiems lietuviškumo puoselėtojams paraginti atatinamo amžiaus vaikus susirašinėti su mūsų mokiniais.

Iš savo pusės mes padėsime jais ištaisinėti lietuvių kalbos sakinių sklaidumą ir gramatišką klaidas bei stengsimės įvairiomis progomis paraginti jų tėvelius ar atskirus inteligentus, kad jie padėtų vaikams atsakinėti į laiškus, ko prašome ir iš jūsų.

Medžiaga laiškam. Greta įspūdių aprašinėjimo bei susipažinimo per raštą ir nuotraukas, ją vaikams siūlysiame įvairių, pav.: 1. Perskaitytos lietuviškos vaikų literatūros pasikeitimas paštu 2. Asmeniškų prisiminimų bei tėvelių pasakojimų apie tėvynę Lietuvą 3. Įvairūs paveikslai ir nepaveiksluoti laikraščių iškarpa papildiniai 4. Pasikeitimai pašto ženklais 5. Lietuviškų laikraščių spausdiniai, kur būtų aprašytas jo ar laiško gavėjo vietovės lietuviškasis gyvenimas ir tt. 6. Žinutės apie religiją bei parapijinį lietuvių gyvenimą, mokyklinę veiklą, organizacijų veiklą 7. Prie šių dar galima pridėti visą eilę kitų žinių, pačiam rašytojui įdomių.

Pastaba. Kiek galint, rekomenduojame, kad susirašantieji vartotų savo pavardžių lietuviškąsias galūnes. Paštininkui vistiek, nes visais atvejais laišką įteiks tik pagal adresą. Tokiu būdu mes vaikams išaiškinsime ne vien, kaip galima iš galūnių atskirti ponį nuo panelės ar vyro, bet ir pačią vaikų tautybę. **Maloniai Jūsų.** Kun. J. Šeškevičius (dėdė Juozas), sesuo M. Julija, sesuo

Kas norėtų susirašinėti su P. Amerikos lietuviams mokiniais — berniukais ir mergaitėmis?

M. Kristina, sesuo M. Liucija, T. J. Mikaluskas S. J., Eufrozina Antanaitienė, Antanina Gudavičienė, Halina Mošinskienė, Br. Kazlauskienė, J. Valeikienė, M. Vinkšnaitienė, Genė Teresevičienė, Juozas Karpavičius, Stasys Kubiliūnas ir Jonas Kaseliūnas (korespondencijų vedėjas).

Motina M. Aloyza, persiuntusi tą laišką, prideda tokias savo pastabas:

1. Ne visose Brazilijos kolonijose laiškaai pašto pristatomi į namus. Dėl to, kad būtų saugiau ir tikriau, jog laiška gaus geriausia juos siūsti lietuvių laikraščio "Mūsų Lietuva" adresu, būtent: (vardas ir pavardė, kam rašoma), "Mūsų Lietuva", Caixa Postal 4118, Sao Paulo, Brazil, South America.

2. Kas nori rašyti, pasirenka kurią nors pavarde iš žemiau dedamo sąrašo. Nieko neklūs, kad vienas kitas gaus ir kelis laiškus. Paskui tą reikalą korespondencijų vedėjas Jonas Kaseliūnas sutvarkys.

3. Geriausia siūsti oro paštu; tai kainuoja 10 centų (oro

pašto ženklas). Ne oro paštu siunčiant reikia lipyti 8 c. Oro paštu laiškas Brazilijai pasiekia per savaitę. Paprastu paštu jis ateina per dvi ir tris savaites.

4. Randame, kad šis siūlymas susirašinėti, yra naudingas ir tėvelių rentinas.

Brazilijos lietuvių berniukų ir mergaičių, norinčių susirašinėti yra toks sąrašas: Nardis Antanaitis, 19 metų; Audra Antanaitytė, 16; Marija C. Bagdžiūtė, 8; Irena Bendoraitytė, 11; Vincas Bilevičius, 14; Antonija Blekaitė, 12; Juozas Bliujus, 7; Milda Bliujutė, 10; Aldona Boguslauskaitė, 9; Silvija Boguslauskaitė, 12; Valdemaras Braknys, 10; Olga Budreikaitė, 18; Elena Butvydaitė, 18; Jonas Buitvydas, 21; Birutė

MES NORĖTUME SUSIRAŠINĖTI — būrelis auklėstiesnių lietuvių k. klasės mokinių šv. Mykolo mokykloje, Sao Paulo, Brazilijoje. Viduryje mokytoja Halina Mošinskienė, baigusi "Saulės" mokytojų seminariją Kaune.

HAVERHILL, MASS.

Naujas kunigas

Prieš kurį laiką į šv. Ritos parapiją buvo paskirtas kun. Antanas Baltrušiusas. Šiai parapijai yra priskirta ir lietuvių šv. Jurgio bažnyčia. Kun. Antanas Baltrušiusas visa laiką pamaldas laiko šv. Jurgio bažnyčioje ir kas pirmą ir trečią mėnesio penktadienį lietuviams atlaiko šventąją valandą.

Sausio 22 d. liet. katalikai suruošė kun. A. Baltrušiuui susipažinimo vakarienę, kurioje dalyvavo kunigo tėvai ir brolis su žmona iš S. Bostono, Mass. Žmonių prisirinko pilna Gedimino klubo salė, programą vedė Juozas Belskis. Kalbas pasakė šv. Ritos klebonas kun. J. A. Keegan, kun. C. Pescia ir kun. A. Baltrušiusas. Dainavo šv. Jurgio bažnyčios choristai, vadovaujant vargonininkei Irenai Daniels. Tautinius lietuviškus šokius pašoko jaunos mergaitės, kurioms vadovavo Sofija Sprindžiukaitė.

Kiek tiko sužinoti, parengimas žmonėms labai patiko. Rengimo komitete darbuosi šie žmonės: pirm. Mrs. Juzė Galvin, raštininkė Mrs. Elena Hardimann, pagalbėjo A. Šaukis, P. Jankauskas, B. Jurkevičius, P. Svirskas, M. Kuliešienė, Sofija Sprindžiukaitė, P. Radišauskienė ir daugelis kitų patarnavo svetainėje. Rengimo komitetas visiems taria aciu.

Vasario 16 minėjimas

rengia Amerikos Liet. Tarybos ir Balfo 59 skyriaus vasario 19 d. 2 v. p. p. Gedimino klubo salėje, 324 River St. Muzikinę ir dainų programą išpildys šv. Jurgio bažnyčios choristai ir iš Nashua, N. H., šv. Kazimiero parapijos vargonininkas Jonas Tamulionis, šioj apylinkėje pagarsėjęs muzikas ir dainininkas. Taip pat bus ir gerų kalbėtojų, kurie nušvies dabartinę Lietuvos padėtį.

LDS 112 kuopa Lietuvos nepriklausomybės dienai užprašė mišias už visus kankinius ir kankinamus dėl Lietuvos lais-

Čemerkaitė, 9; Milda Černiauskaitė, 11; Apolionija Deveikytė, 18; Kazimiera Deveikytė, 22; Veronika Deveikytė, 15; Laimutis Dovydaitis, 15; Romualdas Dovydaitis, 13; Gražina Gudavičiūtė, 13; Eduardas Jakštys, 16; Amelija Jokubauskaitė, 12; Rimgaudas Juraitis, 10; Leonardas Karauskas, 11; Jovana Kaupaitė, 14; Anupras Kindurys, 12; Juozas Klimišauskas, 29; Julija Kraujalytė, 11; Rožė Kraujalytė, 12; Jonė Krutulytė, 13; Olga Krutulytė, 15; Emilija Kučinskaitė, 18; Marija Kučinskaitė, 13; Ademaras Lapienis, 8; Teklė Mačiulevičiūtė, 17; Petras Makuška, 13; Olga Masiulytė, 12; Janina Mošinskaitė, 11; Liuda Mošinskaitė, 16; Vygaudas Navickas, 19; Valteris Paleiūnas, 8; Jonas Pagonis, 21; Rikardas Petraitis, 12; Antanas Petrovas, 11; Sergijus Pilipavičius, 11; Janetė Pociūtė, 11; Bronė Pranuskevičiūtė, 12; Janeta Paukštytė, 17; Vilhelmas Pundzevičius, 22; Stasys Raulušaitis, 15; Antanas Rimkus, 10; Joana Satkūnaitė, 15; Algirdas Savickas, 19; Albinas Seliokas, 14; Aleksandras Skalandis, 12; Ernestas Skurkevičius, 18; Irena Skurkevičiūtė, 11; Alfonsas Slivinskis, 11; Reinaldas Stalaba, 10; Pranas Šukys, 12; Liucija Šukytė, 9; Kazimieras Taleikis, 13; Albertas Tijunelis, 9; Juozas Tijunelis, 18; Antanas Tūbelis, 18; Vincas Tūbelis, 20; Rožė Tūbelytė, 11; Irena Urbonaitė, 13; Povilas Urbonas, 9; Elena Vaitkevičiūtė, 17; Pranciška Vaitkevičiūtė, 14; Dalia Valeikaitė, 14; Giedrė Valeikaitė, 13; Gražina Valeikaitė, 9; Eduardas Vinkšnaitis, 10; Nijolė-Zita Vinkšnaitytė, 13.

TONY SAILER, antras slidininkas, laimėjęs antrąjį auksinį medalį olimpinėje žiemos sporto varžybose Italijoje, Cortina d'Ampezzo.

ŠVENTĖ AUKSINĖ SUKAKTĪ

Auksinis jubiliejus

Sausio 29 d. visiems Baltijos lietuviams gerai pažįstami Vincas ir Magdalena Vaškevičiai minėjo garbingą ir retai keno sulaukiamą sukaktį — šeiminio gyvenimo 50 metų, arba auksinį jubiliejų. Pati svarbiausia minėjimo dalis įvyko šv. Alfonso bažnyčioje — iškilmingos mišios, kurias užprašė artimi jubiliatų bičiuliai Kašinskių ir Mačiulaičių šeimos.

Buvo miela ir gražu, kai jubiliatas, giminių lydimas, prie altoriaus vedė judviejų anukai, dukters vaikai. — Jonas Mendelis, Polytechnic studentas, ir Ona Mendelytė, Notre Dame studentė. Jubiliejus palaiminimą suteikė ir mišias aukėjo prel. L. Mendelis, kun. J. Antoszewski ir kun. K. Pugevičius asistuojamas. Iš giminių pamaldose dalyvavo: jubiliatų dukra Ona su savo vyro medicinos daktaru Chr. Mendeliu ir vaikais, prel. Mendelio ir jo brolio daktaro sesuo Felicija; brolis Tomas ir jo žmona Vaškevičiai (Vaškiai), taip pat neseniai atšventę auksinį jubiliejų, ir jų vaikai: Veronika Uleckienė, V. Vaškys ir Monika Dulienė su savo šeimomis; be to, gausus burys draugų ir artimų pažįstamų. Atvykusieji su jubiliatais jungėsi ne tik maldoje, bet ir komunikijoje, kurią su jais priėmė per mišias. Jubiliatų džiaugsmą temdė tik nebuvimas dukrelės, mirusios prieš 30 metų.

Mišių pamokslė prel. L. Mendelis nuširdžiai ir iškalingai nušvietė moterystės ištikimybės reikšmę ir tos ištikimybės gyvu pavyzdžiu nurodė Vincą ir Magdeloną Vaškevičius, kuriuodu šią didžią ir iškilmingą savo gyvenimo dieną atėjo Dievui padėkoti už gautas iš jo malones ir priimtą Bažnyčios palaiminimą ateičiai. Prelatas priminė, kad juodu buvo ištikimi ne tik vienas antram, bet Dievui ir savo lietuviškajai bažnyčiai. "Dirbu šioje bažnyčioje jau 28 metai, — kalbėjo Prelatas, — ir tikrai galiu pasakyti, kad kiekvieną šventadienį abu Vaškevičius mačiau šioje bažnyčioje; vasaros karščius ar žiemos šalčiuos, lyjant ar sningant jiedviem nė karto nebuvo persunku ateiti į savo bažnyčią, nors gyvenome nuo jos atokiai ir pakeliui turėdavome praieiti ne pro vieną lietuvių bažnyčią." Abu buvo visais atžvilgiais susipratę katalikai. Vincas priklausė ir buvo ištikimas šv. Vardo Draugijos narys nuo pat įsikūrimo pradžios. Magdalena buvo

ir yra uoli Altoriaus ir Ražančiaus Draugijos narė ir tretininkė. Savo uolius ir gerus parapijiečius, garbingą jubiliejų švenčiančius, sveikinindamas, prel. L. Mendelis linkėjo jiems sulaukti deimantinio jubiliejaus. Iš sakyklos buvo perskaitytas šv. Tėvo palaiminimas jubiliatams.

Abu Vaškevičiai yra Lietuvos žemės vaikai. Vincas gimė 1883 metais Kaupiškų kaime, Pajavonio parapijoje. Į šį kraštą atvyko 1899 m. Dvejeta metų pabuvęs Pensilvanijoje, apsigyveno Baltimores mieste ir lig šiol čia be pertraukos laikosi. Būdamas darbštus, blaivus ir sumanus, išgijo savo siuvyklą, kurią perleido kitiems, tik sulaukęs amžiaus, kada sveikata ima reikalauti lengvesnio darbo. Magdalena, gimus Babinūte, yra Vazniškių kaimo, Liudvinavo parapijos dūra. Gimė tais pačiais metais, kaip ir Vincas. Atvykusi į Baltimorę, savo ranka 1906 metais atidavė Vincui Vaškevičiui. 50 metų ji buvo ne tik jo ištikima žmona, bet patarėja ir bendradarbė.

Po pamaldų jubiliatai su savo giminėmis ir artimaisiais susirinko į Mrs. Brokienės svetainę pasisvečiuoti. Visi džiaugėsi Vaškevičių gražia sveikata ir reikšė neabejotą viltį, kad juodu, kaip linkėjo prel. L. Mendelis, sulauks dar naujo jubiliejaus. Dieve, duok!

Eglė, žalčių karalienė

Tai lietuvių liaudies pasaka. Sausio 29 parapijos salėje ją mums keturiais paveikslais atpasakojo lietuvių šeštadienio mokyklos mokiniai, mokytojų ir tėvų komiteto vadovaujami. Pirmas paveikslas: Eglė su savo sesutėmis (R. Kudirkaitė, D. Bendoravičiūtė ir St. Kudirkaitė) žaidžia pajūryje ir, žalčio verčiama, prižada už jo teketi. Antras paveikslas: žalčio Žilvino pasiuntinys (A. Vaškys) reikalauja, kad tėvai (J. Bogušta ir E. Drazdytė) ir broliai (E. ir R. Šilgaliai, R. Balčiūnas, A. Uleckas, L. Prasciūnas) išleistų Eglutę ir marčias už žalčio. Trečias paveikslas: Eglė su savo vaikučiais (V. Seškūnas, G.

(Nukelta į 6 psl.)

IŠ VISUR

Washingtono Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktis bus iškilmingai paminėta vasario 19 d., sekmadienį. Rengia Amerikos lietuvių draugija, kuriai vadovauja Balys Paramskas. Tos dienos rytą Washingtono katedroje prel. Cartwright atlaikys iškilmingas pamaldas. Po pietų puošnioje salėje įvyks pats minėjimas, kuriame dalyvaus eilė Amerikos žymių asmenų bei Lietuvos ministeris Washingtono Povilas Zadeikis. Kongreso atstovas Daniel Flood iš Pensilvanijos minėjime pasakys pagrindinę kalbą. Meninėje dalyje dainuos solistė Barbora Barlys.

Gabrielis Kajekas, Washingtono laimėjęs iškalbos konkurse pirmą vietą, vienas iš keturių visos Amerikos vid. mokyklų kalbėtojų, sausio 27 kalbėjo Amerikos General Federation of Women's Clubs suvažiavime. Dovanos už varžbas jam bus įteiktos vasario 22 d.

V. Kerbelis neseniai atvykęs iš Argentinos į Kanadą, pakviestas Montrealio Aušros Vartų parapijos vargonininku vietoj mirusio A. Piešinos.

Montrealyje vasario 16 minima vasario 19 d. 4 v. p. p. Plateau salėje. Kalbės V. Sidzikauskas iš New Yorko.

Juozas Vencius, buvęs Lie-tūtkio užpirkėjas, dr. Kavero ir dr. Blado Venciū brolis, mirė po sunkios ligos Kaune sausio 6 d.

Leonas Bagdonas, buvęs Liet. kariuomenės vyr. leitenantas, tarnavęs žem. Naumiestyje. Kaune ir Vilniuje, mirė Vokietijoje. Jis buvo baigęs odontologijos mokslus Erlangene.

Sol. Vac. Verikaitis pakviestas dainuoti Opera Festival Company of Toronto statomoje operoje Madame Butterfly Bonse partiją. Pastatymas vyks vasario 24 — kovo 10 d.

PHILADELPHIJOS ŽINIOS

Spaudos platinimo vajuos parengiamieji darbai buvo gražiai užbaigti klebono kun. J. Čepukaitis pamokslu apie spaudą, kuris buvo pasakytas sausio 29 d. šv. Andriejaus bažnyčioje. Spaudos platinimo pradžies lankyti lietuvių namus vasario 4 d. Pirmiausiai norima aplankyti šv. Andriejaus parapijos narių. Kiek anksčiau, kun. J. Čepukaitis savo parapijiečiams išsiuntinėjo laiška spaudos platinimo vajuos reikalui.

Inžinierių ir architektų sąjungos skyrius Vasario 16 proga Lietuvos laisvinimo reikalams paskyrė auką — \$25.00. Skyrius turi 16 narių, iš kurių 5 priklauso senųjų ateivių kartai. Valdya sudaro Alfonsas Jurskis — pirmininkas ir Pranas Kaciūnis bei Andrius Romanuskas — nariai.

Advokatas Stasys Mankas pasakys kalbą prel. Igno Valančiūno pagerbimo bankete, kuris vyks vasario 5 d., šv. Kazimiero parapijos salėje. Pradžia 6 val. vak., šokiai — 8 v. v.

Vytautas Karalius pakviestas išstatyti tautodailės dirbinius šešiolikos tautų pasirodyme. Pasirodymas vyks kovo mėn. 3 ir 4 d. d.

Jonas Zemaitis 63 metų, mirė sausio 16 d. Gyveno 2661 Muhlfield St. K.C.

Kovos šauklys traukiasi poilsio

ROCHESTER, N. Y.

Senosios lietuvių kartos veteranas, kun. Jonas Bakšys, vasario 1 d. savo pareigas perdavė kun. Pranui Valiukui, kuris šioje lietuvių parapijoje buv. 12 metų vikaru. Kun. Jonas Bakšys tai padarė dėl savo sveikatos, pasilikdamas garbės klebonu — emeritu.

Kun. Jonas Bakšys visai Amerikos lietuviškai visuomenei yra žinomas, kaip nepalaužiamas lietuviškos kovos šauklys. Jis ir savo atsiveikimo pamokslė parapijiečius ragino pasilikti ištikimais Tėvynei ir Bažnyčiai, nes tik šie pradai ešą didieji formuotojai pilnutinės asmenybės, teikiančios visokeriopą palaimą.

Kun. Jonas Bakšys Rochesterio lietuviškai visuomenei tarnavo 25 metus. Dar būdamas vikaru pradėjo dalyvauti įvairiuose lietuviškuose pobūviuose, posėdžiuose ir kongresuose, o taip pat kelis kartus dalyvavo Washingtono su kitais lietuvišiais patriotais Lietuvos pripažinimo reikalais.

Šv. Jurgio liet. parapiją, kuriai šiais metais sukanka 50 metų, palieka gerai suorganizuota. Parapijiečiai yra susiklausa ir drausmingi savo Bažnyčios ir Tėvynės reikaluose. Tai vis kun. Jono Bakšio nuopelnas. Malonu pažymėti, jog jau taip, turbūt, pats Dievulis lėmė, kad Rochesterio lietuvių parapija nuo pat savo įsikūrimo dienų lietuviškos atžvilgiu pasilikto nepasikeitęs. Jai priklauso, priklauso ir priklausys tik lietuviams, nes tokia jau šios

KUN. J. BAKŠYS, ilgametis šv. Jurgio parapijos klebonas Rochesterio, dėl sveikatos atsakęs iš pareigų ir palikęs klebonu emeritu.

parapijos laiminga "geografinė" padėtis, — viena viskupi-joje.

Kun. Pranas Valiukas (Valiukevičius) yra čia gimęs, susipratęs lietuvis ir energingas kunigas. Šioje parapijoje jis yra buvęs 12 metų vikaru, todėl šios parapijos tiek jaunajai kartai, tiek ir senai kartai yra gerai pažįstamas ir visų vieno-dai gerbiamas ir mylimas.

Kun. Jonas Bakšys, nors pasitraukė iš aktyvios parapijinės tarnybos, bet reikia tikėti, kad gerai pažįstamas, dar labiau pasireikš Tėvynės ir Bažnyčios darbuose. Sb.—

Pasidarykite savos

ZUBRUVKOS

Įdekte keletą šiandulį importuotus tikras stubbražoles / buteli grynus degtines ir garsite pasigardintų geriausių pasaulio aromatiškų gėrimų. Vieno poketo užteks visiems metams. Patenkimas garantuojamas arba grąžinami pinigai. Užsisakykite nedelsiant. Poketo kaina \$1.00. Užsakykite:

WORLD HERB CO., Dept. Y,
459 18th Ave., Newark 3, N. J.

SPORTAS

L. S. K. LAIMĖJO PRIEŠ
HOBOKEN F. C. 2:1 (1:1)

Mūsų vyrų perieitą sekmadienį turėjo kietas rungtynes su paskutinėje vietoj stoviančia Hoboken komanda. Hoboken žaidėjai, visada pasižymėję šurkščių žaidimu, šį kartą dėjo dvigubas pastangas betkokioms priemonėms laimėti rungtines. Jiems pavyko 10-toj minutėj pasiekti pirmąjį įvartį, bet netrukus Roberts išlygino 1:1. Žaidimui įgaunant vis aštresnę formą, įvyko nemalonūs konfliktai, kurio pasekmė mūsų centro puolėjas Roberts ir vienas Hobokeno gynėjų turėjo apleisti aikštę. Rungtynės buvo tęsiamos abiejose pusėse tik su 10 žaidėjais.

Antram puslaiky Hoboken vyrų atkakliai spaudė mūsų vartus, bet puikiai dirbęs gynimas sugebėjo atmušti geriausias priešininkų pastangas. Ypač kritišką padėtį mūsiškiai turėjo pergyventi, kai vienas gynėjų, gelbėdamas vartus, ranka atmušė kamuolį. Neišvengiama 11-kos metrų bauda atrodė nulems rungtynių pasekmę, tačiau mūsų vartininkas sulaukė baudos smūgį. Dvi minutes prieš galą Gražys įkirtė lemiamą įvartį, ir rungtynės baigėsi mūsų naudai 2:1.

L. S. K. žaidė: Duffy, Milleris, Jegeris, Jokūbaitis, Arenas, Wells, Boulos (Kalašinskas), Sabaliauskas, Roberts, Remėza ir Gražys.

Lietuvių Sporto Klubui šio sezono pirmenybėse liko žaisti tikrai trejos rungtynės. Ateinančių sekmadienį Schuetzen Park, North Bergen, N. J., 2:30 val. p. lietuviai žais prieš pirmąjį vietą esančius N. Y. Hungarians. Likusios dvi rungtynės įvyks L. S. K. Farmers Oval aikštėje prieš S. C. Elisabeth ir S. C. Eintracht. Šiuo metu lietuviai su keturiais laimėjimais ir 11-ka pralaimėjimų pirmenybių lentelėje stovi priešpaskutinėje vietoj.

Bajoras.

KATALIKŲ SEIMELIS

A. L. R. Katalikų Federacijos N. Anglijos apskrities metinis seimelis šaukiamas Jurgio Washingtono diena, vasario 22, šv. Petro lietuvių parapijos salėje. Seimelis bus pradėtas 10 val. ryto mišiomis, kurias auko kun. J. Vaitekūnas; pamokslą pasakys Federacijos Centro Valdybos sekretorius kun. A. Juška iš Chicago. Po pamaldų 11 val. prasidės posėdis.

Federacijos skvriai ir katalikiškosios draugijos prašomi atsijusti savo atstovus ir paraginti, kad ir atskiri asmenys gausiai seimelyje dalyvautų. Tarn kitu klausimu bus tariamasi dėl Federacijos Kongreso, kuris Bostone įvyks spalio 12, 13 ir 14.

N. Anglijos Apskrities Valdyba:

Kun. J. Vaitekūnas, dvasios vadas
Vincas J. Kudirka, pirmininkas
Jonas Beinorius, sekretorius.

KALIFORNIJOS ūkininkaitis džiaugiasi, kad sodrus lietus palaistė mižiniškus plotus salotų.

ROCHESTER, N. Y.

Sv. Jurgio liet. parapijos metinė apyskaita 48,732.98

Sv. Jurgio liet. parapija pajamų turėjo 33,034.04 dol., balansas iš 1954 metų — 2,874.08 dol., Statybos fondo 11,824.86 dol. Tad viso: 47,732.98 dol. Išlaidų per 1955 metus buvo 27,037.25 dol. Balansas 1955. 12. 31 — 3,014.51 dol. Tokiu būdu Statybos Fondas pakilo iki 17,681.22 dol.

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas

Minėjimas ruošiamas vasario 12. Programoje: 11 val. iškilmingos mišios už mirusius ir gyvus Lietuvos laisvės kovotojus. Pamaldose visos liet. organizacijos dalyvauja organizuotoje eisenoje su savo vėliavomis. Eisenai vadovauja liet. legionierių Gudino postas. 3 val. p. parapijos salėje iškilmingas minėjimo metu šv. Jurgio liet. parapijos mokyklos bibliotekoje. Paroda plaukioja Rochesterio liet. studentų skv. valdyba. Paveikslai bus išstatyti: N. Bartuškaitės, D. Juknevičienės, A. Pasalytės, D. Šalkauskaitės, J. Sankausko, N. Vedeckaitės, Vytauto V. Virkau, R. Zukaitės, Gražinos Krauskaitės ir Melniko. Viso apie 42 darbai. Temona, aliejaus, litografijos, medžio raižinių ir graviūrų. Įėjimas nemokamas.

— Jonas Žuravskas, organizatorius, kad lietuviai yra mirę tėvas ir Sibire mirė jaunesnis brolis Juozas, kuris buvo išuostas 1940 metais, o brolis inž. Pranas, kuris buvo gražintas iš Sibiro, dabar vėl ištremtas.

Liet. studentų — dailininkų meno paroda

Liet. studentų — dailininkų meno paroda Rochester vėr rengiama Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo metu šv. Jurgio liet. parapijos mokyklos bibliotekoje. Paroda plaukioja Rochesterio liet. studentų skv. valdyba. Paveikslai bus išstatyti: N. Bartuškaitės, D. Juknevičienės, A. Pasalytės, D. Šalkauskaitės, J. Sankausko, N. Vedeckaitės, Vytauto V. Virkau, R. Zukaitės, Gražinos Krauskaitės ir Melniko. Viso apie 42 darbai. Temona, aliejaus, litografijos, medžio raižinių ir graviūrų. Įėjimas nemokamas.

— Jonas Žuravskas, organizatorius, kad lietuviai yra mirę tėvas ir Sibire mirė jaunesnis brolis Juozas, kuris buvo išuostas 1940 metais, o brolis inž. Pranas, kuris buvo gražintas iš Sibiro, dabar vėl ištremtas.

— Jonas Musteikis vyksta į Buffalo, N. Y. kur Lietuvos Nepriklausomybės minėjime, Vasario 26 d. pasakys Lietuvos laisvinimo klausimu kalbą. Meninę programą rengia Vyt. Zmuidzinas, Ant. Sabaliauskas tai dieni rengia liet. knygų parodą, kurios metu, norintieji galės išgityti liet. knygų. Gi Rochesterio liet. studentų skyriaus valdyba išstatys liet. studentų — dailininkų meno paveikslus, viso apie 42 darbus.

— Feliksas Manelis, senosios kartos lietuvis, komunistinei Laisvei (kaip Laisvė praneša) iš Rochesterio surinko 200 dolerių.

Sb.—

PITTSBURGHE KALBĖS ALTO PIRM. L. ŠIMUTIS

Vasario 16 minėjimas, kaip jau praėjusiam Darbininko numeryje buvo pranešta, bus vasario 12 d. Minėjimas prasidės 10 val. šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje. Mišias, prašant Dievo pagreitinti Lietuvos išlaisvinimą, laikys kleb. kun. Magnus J. Kazėnas, asistuojamas kun. V. Karavėko. Po pietų 2:30 val. Lietuvių Piliiečių Draugijos klubo salėje (1723 Jane St., S. S. Pittsburgh 3, Pa.) bus prakalbos ir meninė programa. Kalbės Alto pirmininkas L. Šimutis, kongresmanas Elmer J. Holland ir James G. Fulton iš Washingtono. Meninė programą išpildys vyčių choras, vadovaujamas muz. P. Nazio, ir šv. Pranciškaus akademijos mokinės. Visi Pittsburgho ir apylinkių lietuviai prašomi gausiai dalyvauti.

Biznierių vakariėnė

Šv. Kazimiero par. motinų klubo globoje, įvyks vasario 14 d., užgavėnėse. Rengėjai maloniai kviečia visus gausiai atsilankyti ir iš anksto įsigyti

BALTIMORĖS ŽINIOS

(Atkelta iš 5 psl.)

Pečkaitis, K. Uleckas ir D. Bepirštytė) prašo Žilviną, kad leistų juos atlinkyti tėvus. Kad virtas paveikslas: motina šaukia pajūryje Žilviną, bet pasirodžius kraujo putai, paverčia save ir vaikus medžiais. Pranešėja (Ir. Radauskaitė) eiliuota kalba nusakė įvadą į visą pasaką ir ryšį tarp atskirų paveikslų. Vaidintojai buvo pasirėdę tautiniais drabužiais. Veikalo pastatymas buvo kuklus, be jokiu aukšto ušvojimo, bet pritaikintas jaunų vaidintojų pajėgumui, natūralus ir savas, pajėgęs atskleisti kelias trumpais paveikslais lietuviškosios pasakos dvasia ir grožį. Antroji programos dalį patys mažieji (R. Diliauskaitė, V. Vaškytė, N. Meidūnaitė, El. ir Jurė. Bradūnai, A. Čipkus ir U. Mildažytė) padėklamavo ar padainavo jiems pritaikintu dalykėliu. Baigta mokinių tautiniais šokiais, kuriems vadovavo D. Dulytė.

Pradėdamas vakarėli, mokyklos vedėjas A. Radzius sveikino atvykusius, šį kartą labai gausiai, ir dėkojo visiems, šios mokyklos darbą remiantiems. Išskirtinai buvo padėkota prel. L. Mendeliui, kuris leido šiam vakarui parapijos sale pasinaudoti ir nuo pat mokyklos įsi-

PUSTI AR NEPUSTI — galvoje gorla "Robertas", sulaukęs 6 metų Baltimorės zoologijos sode.

METINIS LB APYLINKĖS SUSIRINKIMAS

CLEVELAND, OHIO

Metinis ir apyskaitinis LB apylinkės susirinkimas įvyko sausio 22 d. Lietuvių svetainės did. salėje. Atidarė apylinkės valdybos pirmininkas St. Barzdukas, palinkėjęs visiems geros sėkmės 1956 metams. Po himno pirmininkas prisiminė mirusius (praėjusiais metais Clevelando LB neteko 60 narių), jų prisiminimas pagerbtas atsistojimu ir giesmė Marija Marija.

Darbo prezidiuman išrinkta Jadvyga Gulbinienė, Edvardas Karnėnas, Juozas Liūdžius, Lionginas Leknickas ir Ignas Malėnas.

Pirmausia buvo papildyta rinkimų komisija. Anksčiau buvo išrinkti inž. A. Gargasas, A. Bukanis, L. Sagys, E. Skrabulytė ir J. Urbsaitis; dabar susirinkimas papildė šiais nariais: Iešmantaitė, Staniškytė, Janulevičiūtė, Nasvyčiū ir D. Staniškui.

Iš apyskaitinio pranešimo paaiškėjo,

kad padaryta 14 valdybos posėdžių, daug dėmesio kreipta į Kultūros Fondo skyriaus perorganizavimą, Bendruomenės Tarybos rinkimus, lietuviškos jaunimo ugdymą. Apylinkės valdybos pastangomis surengta: Jablonskio ir Būgos minėjimas, K. Zuko paskaita, prarastas mokinių rašinio konkursas ("kodėl aš kalbu lietuviškai?"), sušaukti pasitarimu Clevelando kultūrininkai ir kultūros darbuotojai, surengta trečioji Lietuvių diena, senųjų Amerikos lietuvių veikėjų pagerbimas, mokinių deklamavimo ir varžybos, atsiliepta į V. Krėvės paminklų statymą ir k. Bendruomenė padarė sutartį su Vaidilos teatru, kuris vyk-

dys Bendruomenės kultūrinius parengimus.

Pajamų praėjusiais metais gauta 4738.88 dol., išleista įvairiems reikalams ir šalpai — 3203.24 dol. Š. m. sausio 15 d. kasoje buvo 1535.64 dol.

Po pirm. St. Barzduko pranešimo papildymus padarė: vicepirm. Jonas Virbalis, vicepirm. Feliksas Eidimtas, išd. Jonas Zemaitis, reikalų ved. K. Žukas ir komisijos vargo mokyklos Vokietijoje renti — Pr. Karalius. Kontrolės komisijos akta perskaitė V. Kasakaitis, papildė E. Karnėnas.

Reikalų ved. K. Žukas pranešė, kad apylinkėje iki sausio 15 d. registruotų ir užsimokėjusių nario mokesčių buvo 373 asmenys.

St. Barzdukas atskiru žodžiu atsisveikino su bendruomenės valdyba, iš kurios jis, kaip Centrinės Bendruomenės Valdybos pirmininkas, pasitraukia. St. Barzdukas apylinkės valdybos pirmininku išbuvo nuo 1951 m. gruodžio 28 d. Už jo darbą Bendruomenėi padėkota karštais plojimais ir sugiedota "Ilgiausių metų".

Einamuose reikaluose buvo eilė kalbėtojų. Vieningai pasisakyta, kad visi lietuviai turėtų įsirašyti į Liet. Bendruomenę, paraginti, kurie nėra apsidraudę ligos ir mirties atvejais, apsidrausti lietuvių draudimo apdraudose.

Rinkimų komisijos vardu inž. A. Gargasas pranešė, kad slaptu balsavimu į Clevelando Liet. Bendruomenės apylinkės val-

dyba išrinkti: Petras Balčiūnas, Jadvyga Gulbinienė, Petras Gruodis, Jonas Kazlauskas, Juozas Zemaitis, Jonas Virbalis, Vladas Palubinskas, Vytautas Muliolis, Kazys Karpius; kandidatais lieka: Feliksas Eidimtas, Petras Maželis, Lionginas Leknickas. Į kontrolės komisiją išrinkti: Pranas Joga, Edvardas Karnėnas, Stasys

HELP W. FEMALE

TYPIST

- 5 DAY WEEK
- PAID VACATIONS
- PENSION

Waughan's Seed Co.
601 W. Jackson
CHICAGO, ILL.

Wonderful Transportation
COMBINATION BILLER
AND TYPIST
Days.

ALSO OPENING FOR BILLER
and one TYPIST for night
work with truck line
experience.
Permanent positions.
CALL Cliffside 4-1000
Mr. Walter Rich.

NEW HORIZONS

AT

LENKURT

IN

MECHANICAL ENGINEERING • DESING DRAFTING
ELECTRONIC PROTOTYPE • CONSTRUCTION
TECHNICIANS

A limited number of men who are experienced in the mechanical design of electronic assemblies can now advance to semi-professional or professional status with one of the world's leading electronic firms.

If you are an electro-mechanical design draftsman or have electronic prototype construction experience and have done drafting you may qualify for one of these positions. Here is your chance to advance in a position that calls for good experience rather than college degrees. If you are not satisfied with your present chances for personal growth and development contact Mr. Foster now at:

Lenkurt Electric Co.

1105 County Rd., San Carlos, California

TOOL & DIE MAKERS

California Location

Modern, Progressive West Coast Electronic Firm has immediate openings for highly qualified Tool and Die Makers.

These are permanent, steady jobs. Working on commercial telephone carrier equipment.

Work and live on California's beautiful Peninsula, where the climate is best by government test.

Send a summary of your personal and work history to the address below and let us help you with any questions you may have regarding relocation.

EMPLOYMENT OFFICE

LENKURT ELECTRIC COMPANY

1105 County-rd.

San Carlos, California

MOLDERS

NEEDED IMMEDIATELY

PAID HOLIDAYS AND VACATION
TOP WAGES — STEADY JOBS

Paid Health and Accident and Life Insurance.

Apply, write or wire Joseph Tporok

Sibley Machine & Foundry Corp.

206 E. TUTT ST.

SOUTH BEND, IND.

Lietuvos Vėčių Radijo Programa

Transliuoja iš stiprios radijo stoties WLOA, 1550 kilocycles

KIEKVIENA SEKMADIENI—NUO 1:30 IKI 2:00 VAL.

Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA
BRADDOCK, PA.

JUOZAS GRABAU

REAL ESTATE BROKER

Tarpininkavimas perkant ir parduodant nekilnojama turta, patalpų bei butų nuomavimas; parūpinimas paskolų (mortgaidžių) ir t.t.

Sažiningas ir greitas pataravimas.

227 BEDFORD AVE. BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-7524

SACHMATAI

Veda K. Merkis

Greater New York "Open" pirmenybes laimėjo W. Lombardi ir Dr. A. Mengarini, suko- re po 6:1 taškų. A. Feuerstein ir E. McCormick po 5½, A. Saldy ir 12-metis B. Fisher po 5:2. Viso 52 dalyviai.

Bostono tarpklubinėse p-bė- se lietuviai skaitomi aktyviau- siais, nes dalyvauja visose (A, B, C) klasėse, tuo tarpu, kai žymieji ir seniausieji, Bos- tono klubai: Boylston ir Cam- bridge dalyvauja 2-se klasėse. A klasės varžybos pasibaigė. Jos ėjo tarp 2-jų klubų: Boyl- stono C. C. (Bostono meisteris) ir Lietuvių. Harvardo Uni- versitetas šiomet nedalyvauja, o Cambridge, Quincy ir New- ton savo komandas perkėlė į B klasę. Po ketverių rungtynių Boylstono klubas išėjo laimė- toju, sukores iš rungtynių 3:1 ir partijų 11½:8½. Mums taš- kus laimėjo: Kazys Merkis 3, Andrius Keturakis 3, A. Kali- nuškovas 1, Tadas Naginonis 1, Petras Kontautas ½. Boyl- stono klubui 3 taškus laimėjo tik vienas R. Tirrell, bet jų galas pelnė kiek daugiau, negu mūsų. Lietuvių B pr. penkta-

CLEVELAND, OHIO

(Atkelta iš 6 psl.)

Susirinkimas su diskusijomis. Nevienas jaudinamės dėl poli- tinio savo gyvenimo negero- vių. Dažnas ieškome jų kalti- ninkų. Norime sprendimų, ku- rie vėl gražintų vienybę ir bendrą darbą.

Clevelando demokratinės grupės vasario 5, sekmadienį, 11:30 val. lietuvių salėj šaukia susirinkimą, kuriame bus kal- bama politiniais klausimais ir i- kurį kviečiama visa Clevelando lietuvių visuomenė.

Vienybės klausimais lietuvių politikos ir Lietuvos laisvinimo darbe kalbės K. Žukas, J. Liū- džius, Ig. Malėnas ir P. Stra- vinskas.

Po pranešimų bus leidžiami pasisakymai ir diskusijos vi- siems.

Pritardami šios rūšies susi- rinkimui, bene pirmajam Cle- veland, negalime nepareikšti ir savo pageidavimo: tokiame susirinkime bus neišvengiama politinių priešininkų kritika; bet jei susirinkimas siekia po- zityvių vasių (o ju nesiekti negali), tad visiems jo kalbė- tojams, ir čia įvardintiems, ir savo iniciatyva ateisantiems, reikia linkėti ko didžiausio ob- jektyvumo, džentelmeniškumo ir konstruktyvumo siūlymų bei pareiškimų atžvilgiu. Visuome- nės pareiga yra tokiame susi- rinkime dalyvauti.

IESKOMAS Vladas Kačėnas, kilęs iš Joniško. Žinantįjį ka- nors apie jį prašome atsiliepti: Mr. Eduardas Vitkus, 449 Graham Ave., Brooklyn 11, N. Y.

dienį įveikė pirmavusį klubą — Intern. Students Centr. ku- ris su Quincy stovėjo lentelės priešaky, santykiu 3:2. Gedrai- tis pralaimėjo Bostono B kl. meisteriui Robinson'ui, Kaz- lauskas laimėjo tašką nutrauk- toj partijoje su Trowat, Nagi- nionis įveikė vokiečių iš Ham- burgo Fels'ą ir Gediminas Šveikauskas sudorojo Melza- ką. Dabar Lietuvių B turi 4 laimėjimus (iš 7). Liko lošti 5 rungtynės. Pirmoji vietoj stovi Quincy su 6½ taškų.

Meisteris R. Arlauskas Ade- laidėje davė simultaną lietuvių s. k. "Vytiš" šachmatininkams. Arlauskas laimėjo 7, bet 2 pra- laimėjo.

Miuncheno šachmatų olim- piadoje (1936) Lietuva įveikė Prancūziją, Bulgariją, Estiją, Braziliją, Italiją ir Islandiją. Su švedais, čekais, latviais ir rū- munais sulošė lygiom. Zemiau Lietuvos liko 10 valstybių: Suomija, Olandija, Rumunija, Norvegija, Brazilija, Svecari- ja, Italija, Islandija, Prancūzi- ja ir Bulgarija.

SCHOOLS

ANNHURST COLLEGE, S. Wood- stock, Box 569, Putnam, Conn.; Put- nam 8-4977; Daughters of the Holy Ghost; Sister Anne Emilienne, Presi- dent; Sister Gertrude Emilie, Dean; 90 Students; Courses leading to B. A., B. S. Degrees in Liberal Arts, Sciences and Commercial subjects; Tuition \$250; Board \$550, and In- cidental Fees \$100; for women only.

VILLA JOSEPH MARIE High School, Newtown, Bucks Co., Pa. Newtown: WOrth 8-8918; Sis- ters of St. Casimir; Sister M. Luc- retia, Superior; 60 Students; Tui- tion \$80; Board \$400.

ST. LAWRENCE ACADEMY 42 E. 84 St., New York City BU 8-3081. A private Elementary and High School for Girls and Boys. Kinder- garden Through Grade 5.

ASSUMPTION ACADEMY Of The Ravenhill, 3480 West Schoolhouse Lane, Germantown, Philadelphia, Pa., GERMantown 8-3991; Religious of the Assumption; Mother Marie Veronica, Superior; 250 Students; Pre-School through High School; Board and Tuition \$1,000 to \$1,200.

MOUNT ALOYSIUS JUNIOR COL- LEGE, Cresson, Pa.; Sisters of Mercy of the Union; Sister Mary Magda- lene, R.S.M., President; Sister Ma- ry Anac, R.S.M., Dean; 157 Stud- ents; High School and two-year college course; Commercial and Fine Arts, High School \$610; College \$755—\$845.

OUR LADY OF THE ANGELS ACADEMY, 1370 Enfield St., En- field, Conn.; Felician Sisters of St. Francis, Sister M. Viterbia, Princip- al; 120 Students; Day.

SETON HALL UNIVERSITY. SCHOOL OF NURSING, 31 Clinton St., Newark 2, N. J., MITCHELL 2-8590; Margaret C. Haley, R. N., B. S., M. A., Dean; Basic collegiate pro- gram leading to B. S. N.; Degree program for Graduate Nurses.

BAYLEY-ELLARD HIGH SCHOOL, Madison, N. J.; MA 6-2486; Domi- nican Sisters of Caldwell, Sisters of Charity, Convent Station and Sis- ters of Christian Charity; Very Rev. Denis A. Hayes, Director; Sister Ro- se Maritta, Principal; 595 Students; Day; \$80 for Diocesan residents; \$100 outside Diocese.

MALE - FEMALE

Cooks - excellent positions Domestic, all types, Good pay, steady, other positions Phone or write Carl B. Sampson 25 E. 65 St. New York City RE 4-3261

DOMESTIC EMP. AGN.

STEADY WORK Cooks, houseworkers, chambermaids, couples, all combinations and nationalities, highest wages, steady work, sleep in or out finest families, EMMA ANDERSON 33 E. 60 St. New York City.

REAL ESTATE

TARRYTOWN - 5 bedrooms 2½ baths, 15x23 living room, garage, ideal for doctor, dentist or business operating from home, separate entrances in catholic area, near all trans- portation, must be seen. Owner built in 1948 - \$29000 ME 1-1418.

Flatbush Brick 2 Family ST. JEROME'S PARISH Corner - 1-4 room, possession 1-5 room upper. Oil, decorated short walk IRT Newkirk, \$15-500 G. I. Resale. IMMACU- LATE. Walk IRT. Lucille M. Kelly BU 4-5681.

HEMPSTEAL L. I. Block from parochial School and High School 7 rooms - (3 bed rooms) Double lot, Double Garage 3 fire places 20 x 14 T. V. and recreation room. Walk to LIRR and Buses Must be seen, to be ap- preciated Asking 22000 - This is it - Phone IV 6-4032

DISPLAY

NOTICE! All Junk Cars & Trucks Wanted. We Pick up at once. Highest Prices VA 1-6675

URSULINE NURSING HOME

24 hour professional care, elderly, convalescents, post-operative, invalids. Special diets; reasonable. SAYville 4-2560. Dept. 'L'

GET THE BEST!

Wedding invitations, shower decorations and favors. Imported souvenirs, umbri- la and shower caps for sale or rent, at low low prices. The Millian Co. 136 - 19 - 38 Ave. FLUSHING, L. I., N. Y. IN 1-5289 Ask for Dept. "L"

MERGAITĖS...

Pasirink profesiją, kuria galėsi didžiuotis ir tuo pačiu laiku tarnausi Dievui ir žmonijai. Ši- toji yra katalikiška ligoninė, pripažinta New Jersey slaugy- mo bordo.

St. Francis Hospital and School of Nursing 25 East Hamilton Place Jersey City, New Jersey.

Available During Early Part of Lenten Season

New — ORDO HEBDOMADAE SANCTAE INSTAURATUS

according to the Vatican Edition and containing all Mas- ses and Offices from Palm Sunday until Holy Saturday included, without cross-reference to the Missal.

Size: 8" x 12"

Printed in Black and Red. Durable paper cover: \$3.00.

Place your order now, for early delivery, through your bookseller or from

DESCLEE CO., INC.

Publishers to the Apostolic See and to the Sacred Congregation of Rites. 280 Broadway, New York 7, N. Y.

LONDON — NEW YORK — MUENCHEN

Vaistų siuntinėlius pristato- me į visus Europos kraštus, iš- skyrus Rumuniją. Pavyzdžiai rodo kaip žemą kainą reikalau- jame:

A. C. T. H. 12 amp.	\$8.64	Robuden 18 amp.	7.68
Cedilanid 80 tabl.	3.04	Robuden 60 tabl.	5.53
Cortisone 20 cc	5.90	Serpasil 120 tabl.	4.42
Cortisone 40 tabl.	10.67	Streptomycin 10 gram.	3.75
Hydargin 120 tabl.	8.70	Terramycin 16 caps.	9.21
Hydargin 12 amp.	3.75	Vitamin B-1 100 tabl.	1.53
Hydrocortisone 25 tabl.	4.25	Vitamin B-12 100 tabl.	1.53
Irgapyrin 1x5 amp.	3.18	Vitamin C 100 tabl.	3.04
Irgapyrin 100 tabl.	5.95	Multivitamin 500 tabl.	3.20
Kombetin 25 amp.	4.80		
Largactil 100 tabl.	3.68		
Largactil 10x2 cc	4.35		
P. A. S. 500 tabl.	\$4.00		
P. A. S. 1000 tabl.	7.20		
Rimifon 1000 tabl.	8.40		

Siunčiant į Rusiją ir jos užimtas sritis, muitas apmoka- mas iš karto; todėl imama dvi- guba kaina. Prašoma rašyti angliškai

TRANSGLOBUS EXPORT 1500 Secōnd Ave. New York 28, N. Y. (REgent 7-7008)

TALARSKI FUNERAL HOME

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

380 Maple Avenue, Hartford, Conn. Maloniai patarnauja lietuviams naujai įruoštose patalpose, prieinama kaina. Tel. CHapel 6-1377

Paulius Gaubys FOTOGRAFIJA

Portretas, vestuvės, vaikai, įvairūs subuvimai, kopijos ir t. t. Naturalios spalvos trijų dimensijų (stereo) nuotraukos, taip gi alejiniai portretai P. Gaubys foto srity dirbęs nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne ir Amerikoje) darbą Jums padarys tikrai greit, gerai ir pigiau nei kas kitas.

85—27 88th St. Woodhaven 21, N. Y. (BMT Jamaikos linija, Forest Parkway stotis.) Tel.: VI 6-2164 po 6 val. vakaro, nedarbo dienom visą dieną.

Visais draudimo reikalais kreiptis į draudimo atstovą

JUOŽA ANDRIUŠI

LICENSED INSURANCE BROKER

Baigęs tam mokslus ir išlaikęs valstybinius egzaminus. Įvairiose draudimo įstaigose apdraudžiama automobiliai, namai, baldai, bizniai ir asmeninis turtas nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ligoninės išlaidas.

Gyvybės apdraudimas — TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut

Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Kreiptis: šokiadieniais iki 8 val. vak., šeštadieniais iki 6 val. vak.

Juozas Andriušis

238 Leonard Street Brooklyn 11, N. Y. EVergreen 7-8247.

Perskaitę DARBININKA, rina lietuviškos spaudos kultū- duok susipažinti kitam ir para- rinkinį darbą. Surask bent vieną- gink užsiprenumeruoti. Kiek- naują DARBININKO skaitityo- vienas naujas skaitytojas stip- ją 1956 metam!

TO PLACE, YOUR AD CALL LO 3-7291 CANCEL OR CHANGE

DISPLAY

"PERFECT!"

Atkinson, N. Y. Times "Glowing!" Her. Tv. N. Circle in the Square, 5 Sherid- an Square (7 Ave. & W. 4 St.) Res. OR 5-9437. Closed Mon. Eves. Incl. Sun. 8:40. Mats. Sat. and Sun. 2:40.

COLUMBUS HOTEL

formerly Knights of Columbus Hotel, Pacific Ave., Opp. St. Nicholas Church ATLANTIC CITY, N. J. SPECIAL RATES \$3.00 and \$4.00 Per Day Restaurant — Grill

REAL ESTATE

EAST ISLIP ST. MARY'S PARISH Graciously spacious 7 room house white frame, high ceilings, big windows, large entrance hall dining room, sitting room, powder room high coat closet modern kitchen with enclosed porch, 4 bedrooms and bath on 2nd floor, new carpet, hot water heat, new four car garage, landscaped grounds, facing endved home, one block from church and parochial school, selling far below cost, must be seen. Phone Juniper 1-2340. Write - Box 47, ISLIP, L. I., N. Y.

Ramunės

Ramunių arbatą vi- sada yra gera gerti. Ramunių šviežių žiedų pusė svaro kainuoja \$1.25. Liepos žiedų arba- ta geriama prakai- tavimui sukelti, pulsės, inkstų ir persišaldymo ligoms gydyti. Liepos žiedų pusė svaro — \$1.25. Pupalaiškis (kartusis) vartoja- mas gydyti kepenims, škorbutui, geltligei, reumatizmui ir kirminams išvaryti. Pupalaiš- kių lapų pusė svaro — \$1.25. Trejanka tinka pašalinti įvai- riom vidurių piktybėm. Tre- janka — 75¢. Visa kartu gali gauti už pri- siųstus \$4.00. ALEXANDER'S CO. 414 Broadway South Boston 27 Mass.

Tel. APplegate 7-0349

TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS BANGA

340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.

Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers). Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica. Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Institutu, New Yorke. Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

KABARETAS

VYT. BELECKAS savininkas

Baras, Salė vestuvėms, parengimams, susirinki- mams, etc.

1883 MADISON ST.

Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood

BOSTON, MASS.

BARASEVICIUS ir SŪNUS FUNERAL HOME

254 W. Broadway South Boston, Mass. JOSEPH BARACEVICIUS Laidotuvių Direktorius Tel. ANDrew 8-2590

WAITKUS

FUNERAL HOME

197 Webster Avenue Cambridge, Mass. PRANAS WAITKUS Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas NOTARY PUBLIC Patarnavimas diena ir naktį Nauja moderniška koplyčia Ser- menims dykai. Aptarnauja Cam- bridge ir Bostono kolonijas 20- miausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus. Reikalavimai: Tel. TR 6-6434

NEW YORKS

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS BALSAMUOTOJAS

231 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(BIELIAUSKAS) FUNERAL HOME M. P. BALLAS—Direktorius ALB. BALTRONAS-BALTON Reikalų Vedėjas

660 Grand Street Brooklyn, N. Y. NOTARY PUBLIC

Tel. EVergreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(ARMAKAUSKAS)

Graborius-Balsamuotojas MODERNIŠKA KOPLYČIA 423 M tropolitan Ave. Br oklyn, N. Y.

J. B. SHALINS

ŠALINSKAS

Laidotuvių Direktorius 84-02 JAMAICA AVE. (prie Forest Parkway Station)

Woodhaven, N. Y. Sutelkiam garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; velkia ventilacija. Tel. VIrginia 7-4499

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED

3% A YEAR

Latest Interest Rate

Interest starts every month. Compounded semi-annually on January 1st and July 1st.

THE Kings County SAVINGS BANK

Incorporated 1860 135 BROADWAY at BEDFORD AVE. 330 Eastern Parkway at Nostrand Avenue Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to \$10,000. Member Federal Deposit Insurance Corporation

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Adomo Galdiko

kūrinių paroda, trukusia nuo sausio 7 iki 21 d. Feigl galerijoje, amerikiečių spauda — New York Times, N. Y. Herald Tribune, Art News, Art, Pictures on Exhibit — įvertino labai gerai.

Amerikos meno muzėjus Whitney New York'e paėmė iš parodos vieną paveikslą, kuris bus išstatytas pavasarinėje to muzėjaus parodoje. Parodoje atsilankęs Carnegie Instituto meno departamento direktorius Gordon B. Washburn atsiuntė A. Galdikui kvietimą dalyvauti tarptautinėje parodoje Pittsburghe.

Šiuo metu Feigl galerija New York'e, 601 Madison Ave. ir 57 E. St., išstatė A. Galdiko 5 paveikslus grupinėje parodoje su žymiais prancūzų tapytojais, būtent, Matisse, Lege, Metzinger ir kit.

Mažosios Lietuvos Bičulių Draugija

ir Maž. Liet. Rezistentinis Sąjūdis rengia Užgavėnių dieną, vasario 14, 7:30 v. v. J. Valaičio svetainėje "Arlington Restaurant", 385 Arlington Ave., Brooklyn, linksma šiuo. Visi maloniai kviečiami užtepti šia seną Maž. Lietuvos užgavėnių tradiciją. Norintieji dalyvauti, prašomi apie tai pranešti iki vasario 8 d. A. Ky-nastui, 188 Logan Str., Brooklyn 8, N. Y., tel. MI 7-0935. Šiuo, gėrimu ir viso kito kaina — 3,50 dol.

Romas Viesulas

savo kūrinių paroda atidaro ne vasario 4, bet 6 ir tęsis iki vasario 29 d. Paroda vyksta New Yorko miesto bibliotekoje, Hudson Park skyriuje, 10 7th Ave. So. Lankymo laikas: nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v. ryto iki 9 v. v., šeštadieniais uždaryta.

Kongresmanas Ray Madden, iš Indianos, kalbės New York'e Vasario 16-sios minėjime. Madden yra buvęs Katyne nužudytų lenkų tyrinėjimo komisijos pirmininkas, paskui buvo Kersteno komisijos narys, ge-

ras kalbėtojas ir nuoširdus pavergtųjų draugas.

Laimėjimų vakarą

rengia Angelų Kar. parapijos salėje tos parapijos Amž. Rož. draugija vasario 5, sekmadienį, 5 v. v.

Kat. Moterų Sąjungos 24 kp. susirinkimas bus sekmadienį, vasario 5 d., 3 v. p. p. Angelų Kar. parapijos salėje.

Mirė

Teklė Volskienė, palaidota iš Angelų Kar. parapijos bažnyčios vasario 2 d. Kalvarijos kapinėse.

Leonarda Buch, sausio 27 d. palaidota iš Angelų Kar. bažnyčios šv. Kazimiero kapinėse.

Ona Greenwald, palaidota sausio 21 d. iš Angelų Kar. bažnyčios šv. Jono kapinėse.

Jokūbas Kavaliauskas, palaidotas sausio 28 d. iš Angelų Kar. bažnyčios šv. Trejybės kapinėse.

Antanas Kaminskas, pianinų derintojas, mirė sausio 29 d., laidojamas vasario 4 d. 10 v. iš Angelų Kar. parapijos bažnyčios šv. Jono kapinėse.

Susituokia

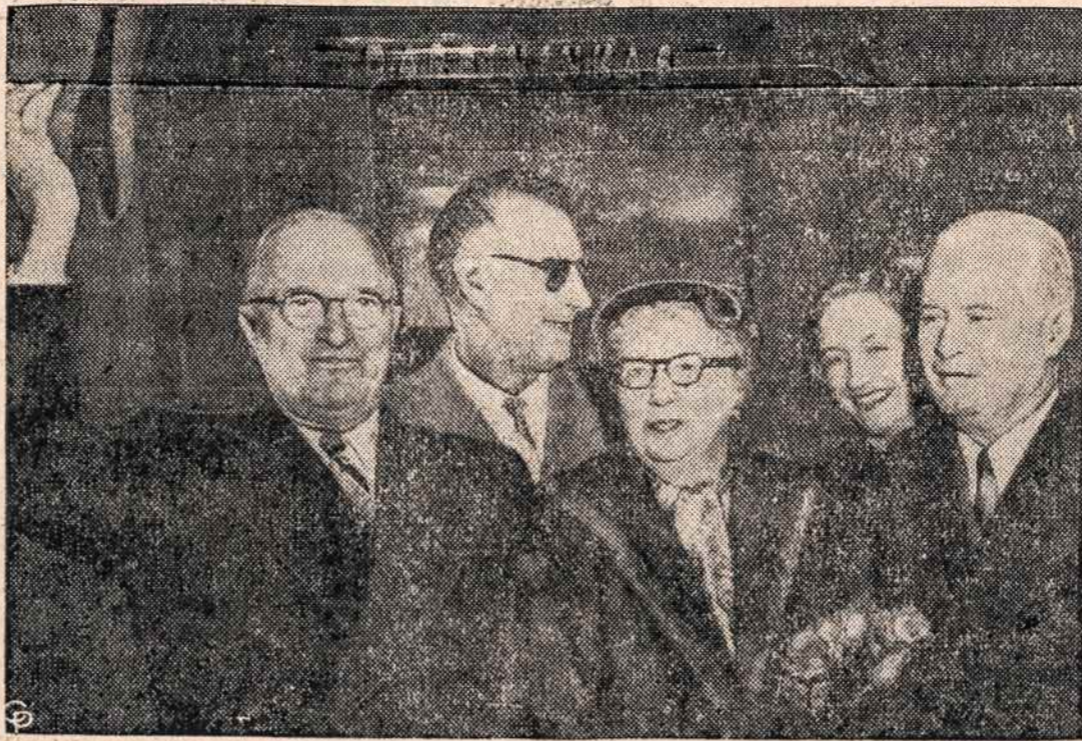
Rovena Liogytė ir Jeronimas Kubilius susituokia vasario 4 d., šeštadienį, 5:30 v. p. Angelų Karalienės par. bažnyčioje.

Piketavo

Sausio 29 vyko komunistinės "Laisvės" rėmėjų suvažiavimas, kurį piketavo antikomunistinis frontas. Nors ir lijo smarkus lietus, bet piketuotojai išstovėjo su plakatais nuo 2 v. p. iki 4 v., tuo atkreipdami praėivių dėmesį ir gadindami nervus patiems suvažiavimų dalyviams. Nors "Laisvė" ir plačiai skardenosi, nors ir laukė iš kitur suvažiuojant, bet susirinko jų labai mažai, vos keliolika; nesimatė nei automobilių iš kitų valstybių, nebuvo nei specialių autobusų.

Lietuviška televizijos programa

bus šeštadienį, vasario (February) 18 d., 6:30 v. v. iš New Yorko televizijos stoties WA-TV 13 kanalo. Programa skirta Lietuvos nepriklausomybės šventei paminėti. Ja režisuos radijo direktorius Jokūbas Stukas.

HARRY TRUMAN, buvęs JAV prezidentas, atvyko į New Yorką pradėti 1956 metų rinkimų kampanijos. Iš kairės į dešinę: H. Trumann, C. de Sapio, New Yorko valstybės sekretorius, Mrs. Truman, Miss Margaret Truman ir R. Peterson, oficialus New Yorko miesto atstovas.

VYČIAI PAGERBĖ JUOŽĄ BOLEVIČIŲ - BOLEY

NEWARK, N. J.

Sekmadienį, sausio 29 d., Lietuvos vyčių New Yorko ir New Jersey apskrities suruoštam bankete iškilmingai buvo pagerbtas Juozas Boley-Bolevičius, Liet. vyčių 41 kuopos pirmininkas, už jo didelį pasidarymą vyčių organizacijai ir apskritai lietuvių tautai. Puošni Robert Treat Hotel salė Newark'e buvo užpildyta įžymiais svečiais, jo draugais bei bendradarbiais. Dauguma jų buvo vyčiai, suvažiavę ne tik iš New Yorko, New Jersey, bet ir iš Bostono, Worcesterio, Detroito, Pittsburgho, Philadelphiajos ir k. Atrodė, lyg būtų susauktas vyčių seimas pagerbti savo nari, kuris be pertraukos veikliu šios organizacijos nariu išbuvo per 30 metų, kuris visada ir visur savo pavyzdžiu ir darbu kėlė organizacijos vardą bei jos kilnius idealus.

Rengimo komisijos vardu banketą atidarė trumpa įžanginė kalba inž. A. J. Mažeika, pristatydama programai vadovauti veikliu vyti ir radijo valandos vedėja Jokūba J. Stuką, kuris plačiai suminėjo Juozo Boley nuopelnus L. vyčiams ir kitoms organizacijoms.

Plačias kalbas apie celebrantą nuopelnus pasakė prel. J.

PADEKA

Praėjus mūsų laikraščio "Darbininko" tradiciniam vakarui, maloniai dėkojame visiem prie jo pasisekimo prisidėjusiems. Ypač reiškiamė padėką Bostono Liet. Dramos Sambūriui už puikiai atliktą vaidinimą; mūsų darbščiai šeiminiškai Stellai ir jos vyrui James Lycato, M. Janulaitytei, Jonui Adomėnui, Jonui Kašinskui, J. Oliva, Lottie Ulrich, Pranciškai Mažeikienei, Jonui Gružauskui, P. Litvinui, Nadzeikai, C. Poderiui, Irenai Banaitytei.

Visiems ir visom, vienu ar antru būdu prie šio vakaro pasisekimo prisidėjusiems, reiškiamė gilią padėką.

T. T. Pranciškonai.

Valdybos bei komisijų nariai: W. ir M. Činikai, St. ir M. Onaičiai, Pittsburgh, Pa.; Edv. Daniels ir Rita Pinkus, Worcester, Mass.; J. Sakevičius, Newark, N. J. Buvusieji Centro Valdybos nariai — A. M. Uznytė, Detroit, Mich., Helen Shields, Philadelphia, Pa., J. Totilaitė, Worcester, Mass.; Jos. Adomaitytė, Newark, N. J. ir k. Balfą atstovavo St. Lūšys, New Yorko A. L. Taryba — adv. J. Briedis, ir kiti profesionalai bei biznieriiai.

Oficialiai programai pasibaigus, buvo šokiai.

Banketo rengimo komisijai pirmininkavo Kazys Bason-Basanavičius, kiti komisijos nariai: Vera Laukžemytė, V. Guzevičius, Helen Pinken, A. J. Mažeika ir F. Vaškas. M.

PARDUODAMA: 2-jų butų po 5 kambarius geras mūrinis namas su veranda ir šildymu už \$7,000. Grynais tik \$2,500 arba dar mažiau.

2-jų butų gražus mūrinis namas su veranda, šildymu ir garažu gražioje vietoje. Kaina \$14,000. Grynais \$6,000.

8-nių butų gražus mūrinis namas, visai atskiras, dideliais šviesiais kambariais, gražioje vietoje, naujas aliejaus šildymas. Kaina \$16,000. Grynais \$6,000.

35-kių butų geras mūrinis namas, naujas aliejaus šildymas. Pajamų per metus \$18,400. Visą apmokėjus lieka gryno pelno apie \$6,000., kuris gali būti padidintas net iki \$8,000. Tatai graži pensija nedirbant. Grynais įmokėti \$20,000. Tiek neturint galima susidėti dviem ar trim. Pelno užteks kiekvienam.

Kreiptis: Juozas Grabau, 227 Bedford Ave. Brooklyn 11, N. Y. STagg 2-7524.

PARDUODAMI 2 namai su keturiais garažais 293 Maujer St., Brooklyne. Kreiptis: STagg 2-1454.

BOSTONO ŽINIOS

Dalyvavo posėdyje ir bankete Kun. Albertas Kantautas, kuris dabartiniu laiku yra vyčių dvasios vadas, buvo nuvykęs į New Yorką ir sausio 28 dalyvavo vyčių centro valdybos posėdyje, kuris įvyko pirmininko A. Vasiliausko bute Great Neck, Long Island. Beto, sausio 29 d. dalyvavo Juozo Bolevičiaus pagerbime, kuris buvo surengtas Robert Treat viešbučio salėje Newark, N. J. Vyčių valdybos posėdyje ir pagerbimo bankete taip pat dalyvavo "Vyties" laikraščio redaktorė F. Grendelytė.

Sudėjo vitražus

Šioj savaitėj šv. Petro bažnyčiai buvo sudėti dar 3 nauji vitražai. Vitražai sudėti į bažnyčios zakristijų langus. Vitražų idėjimu rūpinosi ir idėti pagelbėjo kun. A. Abračinskas.

Mirė kun. J. Žiuromskio tėvas

Sausio 29 d. iš šv. Petro bažnyčios buvo iškilmingai palaidotas šv. Petro parapijos vikaras kun. Jono Žiuromskio tėvelis Andrius Žiuromskis. Laidojime dalyvavo arkivyskupo sekretorius prel. L. Riley, seminarijos prof. prel. F. Rossiter, prel. Pr. Strakauskas, prel. O'Brien, prel. P. Water ir 34 kunigai. Šv. Mišias laikė ir kitas laidojimo apeigas atliko velionies sūnus kun. Jonas.

Dypukai jau nesuskalba

Bostono žinutėse kartą mėnesy paduodami vardai pakrikštytųjų, vedusių ir mirusių. Šiuos vardus Darbininkui prisiunčia kun. J. Klimas, kuris, nepajėgdamas juos atlietuvinti,

ti, nurašo taip, kaip juos tėvai ar giminės užrašo metrikų knygoje. Tokiu būdu tikrai reikėtų kaltinti Darbininką ne už vardų iškraipymą, bet už nesugebėjimą juos atlietuvinti.

Redakcijos prierašas: Darbininkas pavarčių ir vardų savavališkai nelietuvina, o ypač metrikinėse žiniose. Čia tik korespondentai tegali žinoti, ar Ruth yra Senojo Įstatymo Ruth ar lietuviškoji Rūta. Ne redakcijos reikalas aiškinti, ar vardai ir pavardės metrikuose užrašomos visai taip, kaip tėvai yra pareiškę. Redakcija gauna pataisymą ir ji deda, o korespondento dalykas pareikšti, kad jis teisingai buvo žinias suteikęs. Redakcijai ką nors čia prikaišinėti yra pro šalį, kaip nuošalyje paliktinas ir niekinamas prasmės "dypukas".

Vilniečių Sąjungos

Bostono skyriaus susirinkime vasario 5, Kulbokų bute (Thomas Park), 5 val. p. p. J. Sonda kalbės apie velionį profesoriu Val. Biržišką, o dr. M. Gimbutienė archeologinėm temom. Bus renkama taip pat nauja valdyba. Maloniai kviečiami atvykti nariai ir besidomintieji šia organizacija.

CAMBRIDGE, MASS.

Vasario 16 minėjimas, sujungtas su parapijos metiniu banketu, bus vasario 12 d. Lietuvių Katalikų klubo salėje. Programa prasidės 5 val. p. p. Programą išpildys parapijos mokyklos mokiniai ir choras, vadovaujamas vargonininko M. Karbausko. Visi Cambridge lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti. Bilietus po 2.50 dol. galima gauti jau dabar pas A. Daukantą ir kitus platintojus, o taip pat klebonijoje.

Lietuvių Radijo Valandos Programa perduodama sekmadieniais

WHIL — 1430 kilocycles — Medford, Mass.
Kiekvieną sekmadienį nuo 11 iki 12 val. vidurdienio. Jei norite ką nors pasveikinti ar pranešti, tai asmeniškai iduokite ar siuskite vedėjui ANATANUI F. KNEIŽIUI — Lithuanian Radio Hour, 50 Cottage St., Norwood, Mass. Skyriai: Lithuanian Furniture Co. — A. ir O. Ivaškai, 328 W. Broadway, ir Stasys Jakutis, 496 E. Broadway, So. Boston, Mass.; Antanas Daukantas Market, 187 Webster Ave., Cambridge, Mass. Telefonai: NORwood 7-1449; SOuth Boston 8-4618 ar 8-1940; KIRkland 7-8533.

LAISVĖS VARPAS

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA
WBMS, 1090 kilocycles Boston 15, Mass.
Sėkmadieniais 12:30 iki 1:00 val. pietų metu
VEDEJAS — P. VIŠČINIS
31 Bunker Ave., Brockton 4, Mass.
Tel. Brockton 8-1159-R.

Klausykite

LIETUVOS ATSIMINIMU

radio valandas

Seitadieniais 4:30-5:30 val. p. p.

Stotis WEVD

1330 kil. 97.9 MEG. (FM)

Direktorius

Jokūbas J. S. T. U. K. A. S.

1264 WHITE str. HILLSIDE, N.J.

Waverly 6-3325

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO

38 metų sukakties minėjimas įvyks

1956 m. Vasario-February 19, sekmadienį, 4 val. po pietų

Minėjimas bus **WEBSTER HALL** salėje

119-25 East Second Street, prie 3rd Ave., New York

Pagrindinis kalbėtojas **DR. JUOZAS PAJAUJIS**

Minėjimą rengia ir visus maloniai kviečia gausiai atsilankyti

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA - NEW YORKE

MENINĖJE DALYJE dalyvauja:

Operos solistas **Stasys Liepas**

Dramos aktorė **Tosca Daubaraitė**

Brooklyno operetės choras,

vadovaujamas muz. **Juozo Stankūno**

Akompanuoja muz. **Aleksis Mrozinskas**